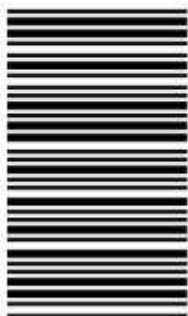

کد کنترل

920

A

920A

صبح جمعه
۱۳۹۸/۳/۲۴

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۸

مجموعه مدرسی معارف اسلامی - کد (۱۱۵۲)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰	۱۱	اخلاق و تربیت اسلامی	۱۵	۱۷۱	۱۸۵
۲	تفسیر قرآن	۲۰	۳۱	۵۰	۱۲	تاریخ و تمدن اسلامی	۱۵	۱۸۶	۲۰۰
۳	کلام اسلامی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۳	تاریخ عمومی جهان	۱۵	۲۰۱	۲۱۵
۴	ادبیات فارسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۴	تحولات اجتماعی و سیاسی ایران	۱۵	۲۱۶	۲۳۰
۵	فلسفه	۱۵	۸۱	۹۵	۱۵	اندیشه‌های سیاسی غرب	۱۵	۲۳۱	۲۴۵
۶	منطق	۱۵	۹۶	۱۱۰	۱۶	جامعه‌شناسی سیاسی	۱۵	۲۴۶	۲۶۰
۷	اطلاعات عمومی	۱۵	۱۱۱	۱۲۵	۱۷	تفسیر نهج البلاغه	۱۵	۲۴۱	۲۷۵
۸	تاریخ اسلام	۱۵	۱۲۶	۱۴۰	۱۸	علوم قرآن	۱۵	۲۷۶	۲۹۰
۹	تاریخ معاصر	۱۵	۱۴۱	۱۵۵	۱۹	ادبیات عرب	۱۵	۲۹۱	۳۰۵
۱۰	اصول	۱۵	۱۵۶	۱۷۰					

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و یا متخلین برابر مقررات رفتار می‌شود.

۱۳۹۸

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره
صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و
کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخنامه را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- 1- Animal husbandry is the branch of agriculture ----- with animals that are raised for meat, fiber, milk, eggs, or other products.
1) handled   2) concerned   3) included   4) interfered
- 2- Named by Portuguese explorer Ferdinand Magellan, who believed it to be free of ----- storms, the Pacific Ocean is not, in fact, so pacific.
1) violent   2) distant   3) temporary   4) pointless
- 3- Animal rights is not just a philosophy—it is a social movement that ----- society's traditional view that all nonhuman animals exist solely for human use.
1) asserts   2) magnifies   3) distinguishes   4) challenges
- 4- If people can raise enough fish on farms, it stands to ----- that they will be less inclined to hunt them from the sea.
1) logic   2) rationality   3) reason   4) attention
- 5- The programmer ----- an analogy between the human brain and the computer.
1) drew   2) bore   3) took   4) put
- 6- The ----- of the editor's comments made us think that he hadn't really read the manuscript.
1) intensity   2) ignorance   3) tolerance   4) superficiality
- 7- The two boys tried to sound ----- at the police station, but they weren't really sorry that they had herded the sheep into Mr. Ingersoll's house.
1) resistant   2) impatient   3) regretful   4) indifferent
- 8- Though he spoke for over an hour, the lecturer was completely ----- and the students had no idea what he was talking about.
1) solitary   2) inarticulate   3) curious   4) effortless
- 9- For years no one could make this particular therapy work in animals larger than rodents, but now two research groups have demonstrated its ----- in dogs.
1) efficacy   2) restriction   3) sympathy   4) vulnerability

10- The African elephant has become the object of one of the biggest, broadest international efforts yet ----- to turn a threatened species off the road to extinction.

- 1) intruded   2) explored   3) mounted   4) compensated

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Scientists first recognized the value of the practice more than 60 years ago, when they found that rats (11) ----- a low-calorie diet lived longer on average than free-feeding rats and (12) ----- incidence of conditions that become increasingly common in old age. (13) -----, some of the treated animals survived longer than the oldest-living animals in the control group, (14) ----- that the maximum life span (the oldest attainable age), (15) ----- merely the average life span, increased.

- 11- 1) were fed   2) which they fed   3) fed   4) feeding
 12- 1) had a reduced   2) they reduced
      3) were reduced   4) that it reduced
 13- 1) Although   2) While   3) What is more   4) So that
 14- 1) meant   2) which means   3) means   4) it means
 15- 1) no   2) nor   3) neither   4) not

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Unfortunately, the events after the First World War to the present time have created an atmosphere in the Western world where Islam is branded as a religion of terror and where Muslims are generally labelled as terrorists. History books, especially by the Orientalists, like to present the picture of the Muslims as holding the Qur'an in one hand and the sword in another—thus implying that wherever the Muslims went, they gave only two choices to the conquered people: Islam or death.

However, more serious historians would challenge this distorted picture of Muslims. There is no denying that Muslims in Middle East and Asia conquered lands of other peoples but they did not impose their religion over them. There is a clear distinction, in history, between "the expansion of Muslim states" and "the expansion of Islam" as a religion.

For example, Muslims ruled India for many centuries, but majority of its citizens always remained non-Muslims. India came under Muslim rule by force, but Islam penetrated among the people of India by propagation and example of the Sufis. This is

a fact which has been clearly elaborated by the famous journalist-writer of India, Khuswant Singh, in the first volume of his *The History of Sikhs*.

Time does not allow me to go into this discussion more than this, but let me say one thing about the issue of tolerance towards minorities and freedom of practicing religion; if we were to compare the attitude of the Muslim rulers towards the minorities living under their rule during the nineteenth century—with the attitude of the Europeans and the Americans towards their minorities, I dare to say that the record of the Muslims would be much better.

- 16- The word "they" in paragraph 2 refers to -----.
- 1) lands   2) Muslims   3) peoples   4) historians
- 17- It can be understood from the passage that the author's attitude toward the Orientalists is -----.
- 1) respectful   2) favorable   3) disapproving   4) neglectful
- 18- According to paragraph 2, the expansion of Muslim states -----.
- 1) did not happen by force
2) is not included in serious history books
3) occurred after the expansion of Islam
4) had a different nature from the expansion of Islam
- 19- The passage mentions India as an example of a -----.
- 1) country that never accepted Islam
2) land that Muslims could not rule
3) conquered land where Islam was not imposed on people
4) country where people with many different religions lived in peace
- 20- The author finishes the discussion with a -----.
- 1) contrast   2) warning   3) statistic   4) definition

PASSAGE 2:

Issues of language and meaning are highly significant. A religion based on a text has to determine what the text means, and although this might have been clear to those who were present when the revelation of the Qur'an was given in the seventh century CE, it certainly is not after that date. It may not have been entirely clear to the early Muslims either, since they came to Muhammad for help on interpretive difficulties frequently. An early controversy in Islam took place between those who thought that the grammar (nahw) of Arabic is what is needed to resolve issues of meaning, and those who thought that something stronger such as logic should be invoked. This is an argument about whether the best people to resolve issues of meaning are grammarians, those who understood the alfaz or literary aspects of the text, or those who were best able to assess the ma'ani or meanings, the philosophers. The latter argued that they were the best people for the job since they understood not just one language, but all languages, in the sense that their conceptual machinery could deal with issues in any and every language.

This was not just an abstract argument, of course, since its outcome had implications for who was going to have the main hermeneutical role in religion, those trained in the religious sciences or the philosophers. There were strong arguments on both sides, and the opponents of the philosophers had at their disposal a wide range of theoretical

techniques, including not only grammar, but law, the determination of when the revelations in the Qur'an were given (in Mecca or Medina, and when), the context of the revelation, how one passage contrasts with others, and so on.

21- What does the passage mainly discuss?

- 1) Religions based on texts
- 2) The revelation of the Qur'an in the seventh century
- 3) The similarities between grammarians and philosophers
- 4) An argument concerning issues of meaning in the Qur'an

22- Interpretation of religious texts is -----.

- 1) what philosophers are incapable of doing
- 2) what was only needed after the lifetime of prophets
- 3) an area where issues of language and meaning become important
- 4) an area where Muslims are significantly different from followers of other religions

23- According to paragraph 1, the philosophers believed that -----.

- 1) they were qualified to work on issues in any language
- 2) one should at least be fluent in two languages to understand the Qur'an
- 3) understanding the literary aspects of a text is the last step in interpretation
- 4) it is not required to know the grammar of Arabic to understand the Qur'an

24- According to paragraph 2, the grammarians utilized all of the following EXCEPT -----.

1) invoking logic	2) contrasting passages
3) studying the context of the revelation	4) specifying the time of the revelations

25- Which of the following best reveals the tone of the author in the passage?

- 1) Critical of both sides
- 2) Supporting grammarians
- 3) Favoring philosophers
- 4) Objective

PASSAGE 3:

The history of Islamic agriculture (filaha) goes back to very ancient times, to the time of the conquests (seventh and eighth centuries). When the Muslims as conquerors came to the different regions—and where inhabitants of the different regions became Muslims—attention to the land became a concrete and nondeferrable matter. The decaying structure of the landed estates of late antiquity, where they still existed, was eliminated; the land was divided up among the warriors and their families; land left neglected and uncultivated for a long time started to be tilled again. This was the start in the Islamic countries of what some scholars have very aptly called the "green revolution": this revolution would later form the basis of countless and advantageous exchanges between the East—including the Far East—and the West, and it points to the Muslims as the pioneers of a new way of farming. Confirmation of what took place can first be found in the many texts and archaeological data concerning the development of technology related to agriculture; several dams and barrage systems that had already existed in pre-Islamic times were restored, and other new ones were built. Systems for transporting water (canals, aqueducts), raising water, and storing water (tanks with settling apparatus) spread until they became commonplace in the countryside and in towns; various types of water mills and windmills and complex

distillation equipment enabled a series of processes related to agriculture to be at least partly automated.

In many different parts of the Iranian Plateau and from Mesopotamia to Spain, the digging of a thick network of canals led, on the one hand, to the introduction of crops that needed a lot of water all year round into regions with an unfavorable climate. On the other hand, it laid the foundations for another important aspect of Islamic agriculture: the growing of flowers and ornamental plants and, essentially, the development of that marvel of art and thought that would continue for centuries to be the art of the Islamic garden.

- 26- The best title for the passage would be -----.
1) Islamic conquests	2) Islamic Agriculture
3) History of Islam	4) Importance of Land
- 27- The word "inhabitants" in paragraph 1 is closest in meaning to -----.
1) invaders	2) farmers	3) residents	4) governors
- 28- According to paragraph 1, neglected land in the regions conquered by Muslims was -----.
1) set on fire	2) cultivated again
3) where new cities were built	4) given to the local people
- 29- All of the following are mentioned in paragraph 1 as evidence of Muslims' agricultural advancements EXCEPT -----.
1) barrage systems	2) water purification equipment
3) water mills and windmills	4) system for directing water
- 30- Which of the following laid the foundations for the art of the Islamic Garden?
1) Digging a network of canals	2) Introduction of certain crops
3) Conquering the Iranian Plateau	4) Importing flowers from Spain

تفسیر قرآن:

- ۳۱- از نظر علامه طباطبایی (ره) آیه مبارک «و لا یخاف عقباها» (الشمس/ ۱۵)، با کدام آیه قریب المعنی است؟
۱) و لا یسئل حمیم حمیماً (المعارج/ ۱۰)
۲) لا یسئل عمّا یفعل و هم یسألون (الأنبیاء/ ۲۳)
۳) یوفون بالنذر و یخافون یوماً کان شره مستطیراً (الانسان/ ۷)
۴) و من یعمل من الصالحات و هو مؤمن فلا یخاف ظلماً و لا هضماً (طه/ ۱۱۲)
- ۳۲- از نظر علامه طباطبایی (ره) رابطه آیات مبارک «تنزل الملائكة و الروح فیها باذن ربهم من کل امر سلام هی حتی مطلع الفجر» (القدر/ ۵ - ۴)، با آیه مبارک «ليلة القدر خیر من ألف شهر» (القدر/ ۳)، از چه نوعی است؟
۱) ابتدائیه	۲) تفسیریّه	۳) اعتراضیه	۴) تعلیلیّه
- ۳۳- بنابر مدلول روایات فریقین، مراد از «نحر» در آیه مبارک «فصل لربک و انحر» (الکوثر/ ۲)، کدام مورد است؟
۱) شرکت در نماز عید قربان به مثابه یکی از سنت‌های مهم دینی
۲) قربانی کردن شتر به شکرانه عطای نعمت بزرگ الهی
۳) بالا بردن دو دست در تکبیره الاحرام نماز تا بناگوش
۴) ایستادن کامل پس از بلند شدن از رکوع نماز

- ۳۴- از نظر علامه طباطبایی (ره) آیه مبارک «و لا أنتم عابدون ما أعبد» (الکافرون/۵)، در معنای کدام آیه به کار رفته است؟
- ۱) أنکم لتقولون قولاً عظيماً (الاسراء/۴۰)
  - ۲) و أنهم ليقولون منكرًا من القول و زوراً (المجادلة/۲)
  - ۳) لقد حقّ القول على أكثرهم فهم لا يؤمنون (یس/۷)
  - ۴) فاعرض عنهم و عظهم و قل لهم فی أنفسهم قولاً بليغاً (النساء/۶۳)
- ۳۵- از نظر علامه طباطبایی (ره)، به قرینه سیاق، مراد از «رسول» در آیه مبارک «رسول من الله يتلو صحفاً مطهرة» (البینة/۲) کیست؟
- ۱) حضرت عیسی (ع)
  - ۲) حضرت موسی (ع)
  - ۳) حضرت ابراهیم (ع)
  - ۴) حضرت محمد (ص)
- ۳۶- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «تحدیث به نعمت» در آیه مبارک «و أمّا بنعمة ربّك فحدث» (الضحی/۱۱) چیست؟
- ۱) شکر زبانی خداوند بر نعمات او
  - ۲) شکر عملی خداوند بر نعمات او
  - ۳) ذکر قولی و اظهار عملی نعمات الهی
  - ۴) ترغیب انسان به گرم و بخشش به نیازمندان در مقابل نعمات الهی
- ۳۷- از نظر علامه طباطبایی (ره) مراد از واژه «حَقَّتْ» در آیات مبارک «إذا السماء انشقت و أذنت لربّها و حَقَّتْ» (الانشقاق/۱-۲) چیست؟
- ۱) أطاعت و انقادت لربّها و كانت حقيقة و جدیة بأن تستمع و تطیع
  - ۲) لقد حقّ القول على أهل السماوات بخرابها قبل وقوع القيامة
  - ۳) اتبعت أوامر الحقّ تعالى بكاملها فی كافة المجالات
  - ۴) استحققت الإنشقاق و سمعت شهيق جهنّم
- ۳۸- مراد از «فتنه» در آیه مبارک «انّ الذين فتنوا المؤمنین و المؤمنات ثمّ لم يتوبوا فلهم عذاب جهنّم و لهم عذاب الحریق» (البروج/۱۰) کدام است؟
- ۱) امتحان و اختیار
  - ۲) محنت و تعذیب
  - ۳) اکراه بر ارتداد از اسلام
  - ۴) اجبار بر ترک نصرت پیامبر اکرم (ص)
- ۳۹- از نظر علامه طباطبایی (ره) اگر مراد از «و الفجر و لیل عشر» (الفجر/۲-۱)، را قسم به فجر ذی الحجّة و دهه اول آن ماه بدانیم، مراد از «و الشفع و الوتر» (الفجر/۳)، قسم به کدام مورد است؟
- ۱) نمازهای زوج و فرد
  - ۲) اعداد زوج و فرد
  - ۳) نمازهای شفع و وتر
  - ۴) روز ترویبه و روز عرفه
- ۴۰- از نظر علامه طباطبایی (ره) التفات از متکلم مع الغیر به غایب در آیات مبارک «سنقرئك فلا تنسى ألا ماشاء الله أنه يعلم الجهر و ما یخفی» (الأعلى/۷-۶)، چه وجهی دارد؟
- ۱) اشاره به حجّت و دلیل استثناء مذکور در آنها
  - ۲) بیان حکمت الهی در اقرآء آیات نازل بر پیامبر اکرم (ص)
  - ۳) ذکر اهمیّت علم الهی به پیدایها و ناپیدایها به مثابه قانونی کلی
  - ۴) تأکید بر عدم امکان فراموش کردن آیات نازل از سوی پیامبر اکرم (ص)

- ۴۱- نقش نحوی واژه «العذاب» در آیات مبارک «لست علیهم بمسیطر الا من تولى و کفر فیعدبه الله العذاب الاکبر» (الغاشیة/۲۲-۲۴)، کدام است؟
- (۱) مستثنی
(۲) مفعول مطلق بیانی
(۳) مفعول به از باب تحذیر
(۴) مفعول به دوم برای فعل «یعدب»
- ۴۲- از نظر علامه طباطبایی (ره) به قرینه سیاق، مراد از «سجین» در آیه مبارک «ان کتاب الفجار لفی سجین» (المطففین/۷)، کدام است؟
- (۱) آتش شعله‌ور دوزخ
(۲) یکی از نام‌های دوزخ
(۳) مبالغه از «سجین» به معنای «خبس»
(۴) سند و نوشته به معنای «کتاب مرقوم»
- ۴۳- از نظر علامه طباطبایی (ره) آیه مبارک «و ما هم عنها بغائبین» (الانفطار/۱۶)، در معنای کدام آیه است؟
- (۱) و ان جهنم لموعدهم اجمعین (الحجر/۴۳)
(۲) و ما هم یخارجین من النار (البقره/۱۶۷)
(۳) ذلکم فذوقوه و ان للکافرین عذاب النار (الانفال/۱۴)
(۴) متاع قلیل ثم ماواهم جهنم و بئس المهاد (آل عمران/۱۹۷)
- ۴۴- از نظر علامه طباطبایی (ره) براساس ظاهر کلام، مراد از «الأفق المبین» در آیه مبارک «و لقد رآه بالأفق المبین» (التکویر/۲۳)، کدام است؟
- (۱) آسمان دنیا
(۲) آسمان چهارم
(۳) أفق اعلى در آیه مبارک: «و هو بالأفق الأعلى» (النجم/۷)
(۴) مطلق آفاق در آیه مبارک: «سنریهم آیاتنا فی الآفاق و فی انفسهم» (فصلت/۵۳)
- ۴۵- از نظر علامه طباطبایی (ره)، دلالت آیه مبارک «و اذا الوحوش حشرت» (التکویر/۵)، با کدام آیه مشابه است؟
- (۱) و کاتین من دابة لا تحمل رزقها الله یرزقها و ایاکم (العنکبوت/۶۰)
(۲) و یوم نحشرهم جمیعاً ثم نقول للذین اشرکوا این شرکاؤکم (الانعام/۲۲)
(۳) و یوم یحشرهم جمیعاً ثم یقول للملائکة اهلؤا ایاکم کانوا یعبدون (سبا/۴۰)
(۴) و ما من دابة فی الأرض و لا طائر یتطیر بجناحیه الا امهم امثالکم ما فرطنا فی الکتاب من شیء ثم الی ربهم یحشرون» (الانعام/۳۸)
- ۴۶- از نظر علامه طباطبایی (ره)، کدام مورد در تفسیر آیه مبارک «قتل الانسان ما اکفره» (عبس/۱۷)، درست است؟
- (۱) «ما اکفره» تعجب از مبالغه انسان در «کفر» و مراد از «کفر» در این آیه مطلق پوشاندن حق است که قابل انطباق با انکار ربوبیت و ترک عبادت است.
(۲) «ما اکفره» تعجب از درافتادن انسان در وادی «شرک» و مراد از «کفر» در این آیه ترک عبادت حق تعالی است.
(۳) «ما اکفره» تعجب از مبالغه انسان در «کفر» و مراد از کفر در این آیه به دلالت سیاق، ترک شکر خداوند است.
(۴) «ما اکفره» تعجب از درافتادن انسان در وادی «شرک» و مراد از «کفر» در این آیه صرف انکار ربوبیت است.

۴۷- از نظر علامه طباطبایی (ره)، در تفسیر سوره مبارک «عَبَسَ»، کدام مورد نادرست است؟

- ۱) ظاهر آیات سوره دالّ بر آن است که پیامبر اکرم(ص) علیرغم برخورداری از کرامت نفس و اخلاق حمیده، از بیم از دست رفتن فرصت هدایت صنایع قریش، نسبت به عبدالله بن امّ مکتوم و درخواست وی، روی خوش نداد و به او بی‌مهری کرد که نوعی ترک اولی به شمار می‌رود.
- ۲) معقول نیست که خداوند در آغاز بعثت، اخلاق پیامبر اکرم(ص) را بستاید و آن را به هیچ قیدی مقید نکند؛ اما پس از آن وی را به سبب توجه به اغنیاء کافر و بی‌اعتنایی به فقرای مؤمن مذمت کند.
- ۳) در ظاهر آیات سوره دلالتی وجود دارد بر اینکه که «عَبَسَ» از جمله صفات پیامبر اکرم(ص) حتی در مواجهه با دشمنان نیست؛ تا چه رسد به مؤمنان طالب هدایت.
- ۴) ظاهر آیات سوره دالّ بر آن نیست که فاعل «عَبَسَ و تَوَلَّى»، پیامبر اکرم(ص) است؛ بلکه در سوره از واقعه‌ای خاص خبر داده شده که به «مخبر عنه» تصریح نشده است.

۴۸- از نظر علامه طباطبایی (ره)، آیه مبارک «و کَلَّ شَيْءٌ أَحْصِيْنَاهُ كِتَابًا» (النبا/۲۹)، در معنای کدام آیه به کار رفته است؟

- ۱) و أشهدوا إذا تبایعتم و لا یضارّ کاتب و لا شهید (البقره/۲۸۲)
- ۲) ثم بعثناهم لنعلم ایّ الحزبین أحصى لما لبثوا أمداً (الکھف/۱۲)
- ۳) و لا یأب کاتب أن یکتب کما علمه الله (البقره/۲۸۲)
- ۴) و کَلَّ شَيْءٌ أَحْصِيْنَاهُ فِیْ إِمَامٍ مِّبِینٍ (یس/۱۲)

۴۹- از نظر علامه طباطبایی (ره)، ظاهر آیه مبارک «لا یثین فیها أحقاباً» (النبا/۲۳)، بیانگر کدام مورد است؟

- ۱) خلود نسبی در آتش جهنّم
  - ۲) خلود بدون انقطاع در آتش جهنّم
  - ۳) بقاء در جهنّم برای مدتی طولانی
  - ۴) درنگ طولانی مدت در عالم برزخ
- ۵۰- از نظر علامه طباطبایی (ره)، کدام پاسخ درباره‌ی واژه «مَرَسَى» در آیه مبارک «یسئلونک عن الساعه أیتان مرساها» (النازعات/۴۲)، درست است؟

- ۱) مصدر میمی؛ به معنای إثبات و إقرار
- ۲) اسم زمان؛ به معنای موعد قرار و ثبات
- ۳) اسم مکان؛ به معنای مکان قرار و ثبات
- ۴) اسم مفعول از باب افعال؛ به معنای ثابت شده و قرار داده شده

کلام اسلامی:

۵۱- توحید در کدام مورد هدف نهایی بعثت انبیاء است؟

- ۱) عبادت
- ۲) ربوبیت
- ۳) فاعلیت
- ۴) خالقیت

۵۲- کدام مورد در خصوص دو صفت علم و حیات واجب تعالی، درست است؟

- ۱) علم واجب تعالی، صفت حقیقیه محضه است.
- ۲) علم و حیات واجب تعالی، صفت حقیقیه ذات اضافه هستند.
- ۳) علم، صفت حقیقیه ذات اضافه و حیات صفت حقیقیه محضه است.
- ۴) علم، صفت حقیقیه محضه و حیات صفت حقیقیه ذات اضافه است.

۵۳- کدام گروه، عقل را برای هدایت بشر کافی می‌دانند؟

- ۱) براهمه
- ۲) قدریه
- ۳) مجتبره
- ۴) کرامیه

- ۵۴- کدام مورد در خصوص جبر و تفویض، درست است؟
 (۱) مجبیره برای حفظ قدرت خداوند، قائل به جبر شدند.
 (۲) مجبیره برای حفظ عدالت خداوند، قائل به جبر شدند.
 (۳) مفوضه برای حفظ توحید افعالی، قائل به تفویض شدند.
 (۴) مفوضه برای حفظ عدالت خداوند، قائل به تفویض شدند.
- ۵۵- آیه شریفه «و جحدوا بها و استیقننها انفسهم»، بیانگر کدام مطلب است؟
 (۱) ایمان معرفت و یقین است.
 (۲) ایمان فقط تصدیق قلبی نیست.
 (۳) ایمان تصدیق قلبی است.
 (۴) ایمان تصدیق لسانی است.
- ۵۶- مرحوم علامه حلی با توجه به آیاتی مانند «ذلک لهم خزی فی الدنیا» و «کیف تکفرون بالله و کنتم امواتاً فاحیاءکم ثم یمیتکم ثم یحییکم»، کدام مورد را از منظر خواجه طوسی اثبات می‌کند؟
 (۱) امکان وقوع عذاب قبر
 (۲) عقلانی بودن مجازات کیفری در اسلام
 (۳) حساب و احوال قیامت
 (۴) توأم بودن مجازات کیفری با عذاب اخروی
- ۵۷- به ترتیب، کدام مورد می‌تواند فاعل فعل متولد و فعل مخترع باشد؟
 (۱) فقط انسان مجبور - خدا
 (۲) فقط انسان مجبور - انسان یا خدا
 (۳) انسان یا خدا - خدا
 (۴) فقط انسان مختار - انسان یا خدا
- ۵۸- «تخصیص بعض الممكنات بالاجاد فی وقت»، بر چه چیزی در خداوند دلالت می‌کند؟
 (۱) علمه
 (۲) ارادته
 (۳) قدرته
 (۴) علم وجود داعی فیه
- ۵۹- عبارت «حضور المعلوم لدى العالم»، بر کدام مورد قابل اطلاق است؟
 (۱) فقط علم حضوری
 (۲) فقط علم حق به ذات خود
 (۳) فقط علم نفس به خود
 (۴) علم حصولی و علم حضوری
- ۶۰- آیه شریفه «کلاً لو تعلمون علم یقین لترون الجحیم»، بر کدام راه شناخت صفات الهی دلالت دارد؟
 (۱) عقلی
 (۲) وحی الهی
 (۳) کشف و شهود
 (۴) وحی و کشف و شهود
- ۶۱- به نظر مرحوم علامه حلی در بحث معاد جسمانی، مراد از اعاده کدام است؟
 (۱) الاعاده النفس المجردة
 (۲) جمع الاجزاء المتفرقة كافة
 (۳) الاعاده النفس المجردة و الاجسام المتصلة
 (۴) جمع الاجزاء الاصلية مع النفس المجردة
- ۶۲- کدام مورد، با عبارت «التکالیف السمعیة الطاف فی التکالیف العقلیة» اثبات می‌شود؟
 (۱) بعث النبی لطف و اللطف واجب علی الله تعالی
 (۲) العقل لطف الهی و العقل یقول: التکلیف السمعی لازم
 (۳) التکلیف السمعی واجب و لایمکن معرفته إلا من جهة النبی فوجوده واجب
 (۴) العقل لطف الهی و العقل یقول: قبول الشریعة یلزم ان یکون بالدلیل العقلی
- ۶۳- دلیل این که قول به فنا مستلزم تسلسل می‌باشد، کدام است؟
 (۱) جوهر نمی‌تواند ضد جوهر باشد.
 (۲) اعدام فنا با ایجاد ضد آن ممکن می‌گردد.
 (۳) عدم فنا از ناحیه فاعل است.
 (۴) ذات فنا اقتضای عدم دارد.

- ۶۴- عبارت «صحة العدم علی العالم»، استدلال مرحوم علامه حلی در چه موردی است؟
 (۱) انعدام العالم بانتفاء شرط لوجوده.
 (۲) انعدام العالم بحدوث ضد له هو الفناء.
 (۳) العالم ممکن الوجود فیجوز عدمه کما جاز وجوده.
 (۴) کما وجد منه للعالم یمکن ان ینعدم الضد و یوجد ضده.
- ۶۵- مقصود از «قضای اعمال بنده» نزد متکلمان شیعه و متکلمان اشعری به ترتیب، کدام است؟
 (۱) خلق و اتمام - اعلام و اخبار
 (۲) ایجاب الهی - کتابت و الزام الهی
 (۳) ایجاد خداوند - الزام بندگان به فعل
 (۴) علم و تبیین الهی نسبت به افعال - آفرینش افعال توسط خداوند

ادبیات فارسی:

- ۶۶- معنی کدام گروه از واژه‌ها، همگی درست است؟
 (۱) مترسلان: نامه‌نگاران - خامل: بی‌خبر
 (۲) نقاهت: بهبودی - مناقشت: سخت‌گیری
 (۳) غضبان: خشمناک - پالیز: خزان
 (۴) ترحیب: درازدستی - تبجیل: بزرگ شمردن
- ۶۷- رابطه کدام گروه از واژه‌ها، مترادف (هم‌معنی) است؟
 (۱) ثقبه و سوراخ - سبز و نغز - حظ و بهره
 (۲) گل و سنبل - سیره و مغازی - قدیس و پاک
 (۳) ورطه و مهلکه - اطعمه و اشربه - ضعفا و اغنیا
 (۴) خرد و دها - ثقت و اطمینان - سستی و اهمال
- ۶۸- در کدام عبارت، غلط املائی وجود دارد؟
 (۱) در او به چشم حقد و حسد که مظهر معایب است تنگریست.
 (۲) وی پای در راه اغتراب نهاده و از تحصیل اجتناب نمود.
 (۳) اکنون بسیط زمین از هلیه هنر خالی گشته.
 (۴) در ارتقاء مدارج علیا به غایت بذل نمودند.
- ۶۹- در واژه‌های زیر چند غلط املائی وجود دارد؟
 «ستایشگر و ثناگو - قناو قداست - پیرمرد صاحب فراصت - غره و فریفته - فرقه ظالنه - مهمل اندیشه - معونت و مظاهرت»
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۷۰- بیت زیر فاقد کدام آرایه ادبی است؟
 «دیدة عقل مست تو، چرخه چرخ پست تو گوش طرب به دست تو، بی تو به سر نمی‌شود»
 (۱) استعاره (۲) تشبیه
 (۳) جناس (۴) مراعات نظیر

- ۷۱- آرایه‌های «ایهام تناسب - جناس - مجاز - متناقض نما»، به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟
 الف) همه آرام گرفتند و شب از نیمه گذشت
 ب) کیست آن ماه منور که چنین می‌گذرد
 ج) گوش ترحمی کو کز ما نظر نبو شد
 د) روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد
 (۱) الف - ب - ج - د
 (۲) الف - د - ب - ج
 (۳) ج - د - الف - ب
 (۴) د - ب - الف - ج
- ۷۲- عبارات زیر به ترتیب شرح حال کدام شخصیت‌های ادبی است؟
 الف) از بزرگان حکمت و فلسفه و ریاضی و طب و نجوم ایران در قرن ۵ و اوایل قرن ۶ هجری قمری است وی اندیشه‌های عمیق و تأملات فلسفی خود را در قالب رباعی بیان می‌کرد.
 ب) از شاعران انقلاب اسلامی است مجموعه سروده‌های عاشورایی او در دفتری به نام گنجشک و جبریل به چاپ رسیده است.
 (۱) حکیم خیام - سید حسن حسینی
 (۲) حکیم خیام - قیصر امین‌پور
 (۳) ابن‌سینا - سید حسن حسینی
 (۴) ابن‌سینا - قیصر امین‌پور
- ۷۳- کتاب‌های «لمعات - زادالمسافرین - حبیب السیر - مرصاد العباد»، به ترتیب (از راست به چپ) متعلق به چه کسانی است؟
 (۱) عراقی - ناصر خسرو - خواندمیر - نجم دایه
 (۲) جامی - خواجه عبدالله انصاری - میرخواند - نجم‌الدین رازی
 (۳) راوندی - عتیق نیشابوری - حمداله مستوفی - نجم‌الدین کبری
 (۴) سهروردی - عین‌القضاة همدانی - هجویری غزنوی - رشیدالدین میبدی
- ۷۴- کدام عبارت از نظر ویرایش، کاملاً درست است؟
 (۱) در مجموع بازرسین با یکدیگر اختلاف نظر داشتند.
 (۲) معلم باید از سلامت جسمی و روحی برخوردار باشد.
 (۳) اگر نمی‌توانی آزاد و فارغ باشی اقلأ راضی و تسلیم باش.
 (۴) خودخواهی و منیت انسان را در هر لباسی که باشد به فساد می‌کشاند.
- ۷۵- از میان واژگان «قضات - تقویت - شفقت - مأموریت - عادی - مصوت - تسلیت» چند واژه نیاز به تشدید ندارد؟
 (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۷۶- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده، به ترتیب (از راست به چپ) کدام است؟
 لایق سعدی نبود این جامه تقوی و زهد
 ساقیا جامی بده وین جامه از سر برکنش
 (۱) مضاف‌الیه - نهاد - مفعول - مضاف‌الیه
 (۲) نهاد - متمم - مفعول - مضاف‌الیه
 (۳) مضاف‌الیه - مفعول - مضاف‌الیه - مفعول
 (۴) نهاد - مسند - متمم - مفعول
- ۷۷- در کدام بیت، «ردیف» معنای متفاوت با سایر ابیات دارد؟
 (۱) آشنایی نه غریب است که دل‌سوز من است
 (۲) خرقه زهد مرا آب خرابیات ببرد
 (۳) سوز دل بین که ز بس آتش اشکم دل شمع
 (۴) تنم از واسطه دوری دلبر بگداخت
- چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت
 خانه عقل مرا آتش میخانه بسوخت
 دوش بر من ز سر مهر چو پروانه بسوخت
 جانم از آتش مهر رخ جانانه بسوخت

۷۸- مفهوم کدام بیت با ضرب المثل «کلّ اناء یترشح بماغیه»، تناسب دارد؟

زیرا که باغ بی تو محل ملالت است
دردا که حال عشق برون از مخالفت است
و آه درون به صدق مقالم دلالت است
کس را در آن حریم چه جای رسالت است

- ۱) آمد بهار و خاطر من شد ملول تر
- ۲) گفتم که با تو صورت خالی بیان کنم
- ۳) من مجرم محبت و دوزخ فراق یار
- ۴) گیرم به خون دیده نویسم رساله را

۷۹- در کدام بیت، «خضر» به عنوان انسان کامل نیامده است؟

مباد کآتش محرومی آب ما ببرد
ز یمن همشش کاری گشاید
به سرسبزی چو خضر از آب حیوان
پیاده می روم و هم رهان سوارانند

- ۱) گذار بر ظلمات است خضر راهی کو
- ۲) مگر خضر مبارک پی درآید
- ۳) به صحرایی شدند از صحن ایوان
- ۴) تو دست گیر شو ای خضر پی خجسته که من

۸۰- در کدام بیت، مفهوم «موتو قبل ان تموتوا» آمده است؟

کسی نیارد ز پس، تو پیش فرست
هر روز باز می روی اش پیش، منزلی
در بهاران بگذران فصل خزان خویش را
در این عشق که مردید همه روح پذیرید

- ۱) برگ عیشی به گور خویش فرست
- ۲) مرگ از تو دور نیست اگر هست فی المثل
- ۳) مرگ را بر خود گوارا کن در ایام حیات
- ۴) بمیرید بمیرید در این عشق بمیرید

فلسفه:

۸۱- قضایای هلیه بسیطه، چگونه هستند؟

- ۱) دارای رابط نیستند.
- ۲) دارای محمول نیستند.
- ۳) بیانگر خصوصیات شیء هستند.
- ۴) ثبوت شیء لشیء هستند.

۸۲- میان کدام امور، تضاد رخ نمی دهد؟

- ۱) اعراض
- ۲) جواهر
- ۳) دو امر وجودی
- ۴) دو چیز که موضوع واحد ندارند.

۸۳- افاضه کننده صور علمی جزئی چیست؟

- ۱) نفس انسان
- ۲) واجب الوجود
- ۳) جوهر عقلی مفارق
- ۴) جوهر مثالی مفارق

۸۴- برهان وسط و طرف در کدام بحث، مطرح می شود؟

- ۱) ابطال دور
- ۲) ابطال تسلسل
- ۳) اثبات ذات واجب الوجود
- ۴) اثبات صفات واجب الوجود

۸۵- موضوع امکان خاص و امکان استعدادی به ترتیب، کدام است؟

- ۱) ماهیت من حیث هی - ماده
- ۲) ماده - ماهیت من حیث هی
- ۳) ماده و ماهیت من حیث هی - ماده
- ۴) ماهیت من حیث هی - ماهیت من حیث هی

- ۸۶- آیا از نظر فیلسوفانی مانند ملاصدرا، عدمی دانستن شرور، با وجودی دانستن «درد» منافات دارد؟
 (۱) خیر؛ زیرا ادراک درد، به نحو علم حضوری است نه حصولی.
 (۲) خیر، زیرا الم؛ ادراک عدم است و ادراک عدم، با عدم ادراک فرقی ندارد.
 (۳) بله، ادراک درد، ادراک صورت الم است و صورت موجود را نمی‌توان عدم دانست.
 (۴) بله، به همین دلیل است که نباید شرور را عدمی دانست بلکه باید آن‌ها را منشا عدم دانست.
- ۸۷- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره) نسبت و رابطه بین حرکت تند (سرعت) و حرکت کند (بطؤ)، چگونه است؟
 (۱) متضاد هستند.
 (۲) دو امر عدمی‌اند.
 (۳) تقابل میان آن‌ها برقرار نیست.
 (۴) عدم و ملکه‌اند.
- ۸۸- از نظر علامه طباطبایی (ره)، «برهان صدیقین» ملاصدرا، چه نوع برهانی است؟
 (۱) از طریق معلول به علت رسیدیم.
 (۲) به وسیله علت به معلول پی بردیم.
 (۳) سلوک از علت به معلول و بالعکس است.
 (۴) از لازم وجود به لازم دیگر آن رسیدیم.
- ۸۹- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، کدام مورد در خصوص «امکان استعدادی»، درست است؟
 (۱) به وجود موضوعش موجود است.
 (۲) اعتباری عقلی است.
 (۳) لازمه حقیقت وجود است.
 (۴) در خارج وجود مستقل دارد.
- ۹۰- کدام مورد، درست است؟
 (۱) حدوث و قدم دهری شامل تقدم و تأخر زمانی و بالتحر است.
 (۲) حدوث و قدم بالحق شامل تقدم و تأخر بالعلیه و بالذات است.
 (۳) حدوث و قدم دهری شامل تقدم و تأخر بالتجوهر و بالطبع است.
 (۴) حدوث و قدم ذاتی شامل تقدم و تأخر بالطبع، بالعلیه و بالتجوهر است.
- ۹۱- وجوب علت نسبت به معلول خود و وجوب معلول نسبت به علت خود، به ترتیب کدام است؟
 (۱) وجوب بالغیر - وجوب بالغیر
 (۲) وجوب بالقیاس الی الغیر - وجوب بالغیر
 (۳) وجوب بالغیر - وجوب بالقیاس الی الغیر
 (۴) وجوب بالقیاس الی الغیر - وجوب بالقیاس الی الغیر
- ۹۲- «فاعلی که به فعل، علم پیشین حضوری تفصیلی دارد.» و «فاعلی که علم پیشین او به فعل، صرف تصور است.»، چه نامیده می‌شوند؟
 (۱) فاعل بالتجلی - فاعل بالقصد
 (۲) فاعل بالرضا - فاعل بالقصد
 (۳) فاعل بالتجلی - فاعل بالعناية
 (۴) فاعل بالرضا - فاعل بالعناية
- ۹۳- کدام مورد، بیانگر تفاوت میان حرکت قطعی و حرکت متوسطی است؟
 (۱) حرکت قطعی بدون واسطه منطبق بر «آن» است، اما انطباق حرکت متوسطی بر «آن» با واسطه است.
 (۲) حرکت قطعی، قطعاً و ضرورتاً با زمان و «آن» نسبت دارد، اما حرکت متوسطی، با زمان و «آن» نسبتی ندارد.
 (۳) حرکت قطعی به واسطه حرکت متوسطی بر زمان منطبق است، اما حرکت متوسطی بدون واسطه منطبق بر زمان است.
 (۴) حرکت قطعی بدون واسطه بر زمان منطبق است، اما حرکت متوسطی به واسطه حرکت قطعی بر زمان منطبق است.
- ۹۴- از نظر علامه طباطبایی (ره)، ماهیت ذهنی انسان چگونه است؟
 (۱) داخل و مندرج تحت مقوله جوهر نیست و صرفاً از مفهوم جوهر برخوردار است.
 (۲) مندرج تحت مقوله جوهر هست اما داخل در مقوله جوهر نیست، زیرا آثار وجودی جوهر را ندارد.
 (۳) مندرج تحت مقوله جوهر نیست، اما داخل در مقوله جوهر هست، زیرا آثار وجودی جوهر را ندارد.
 (۴) داخل و مندرج تحت مقوله جوهر است و به همین دلیل علم به ماهیت انسان، مستلزم علم به انسان خارجی است.

- ۹۵- کدام عبارت درباره مفاهیمی که حیثیت مصادیق آن‌ها، حیثیت وجود یا عدم در خارج از ذهن است، درست است؟
- (۱) صرفاً از مصادیق ذهنی‌شان انتزاع می‌گردند.
  - (۲) از احکام ایجابی یا سلبی در قضایا انتزاع می‌شوند.
  - (۳) به دلیل عدم ورود به ذهن، علم واقعی به آن‌ها امکان‌پذیر نیست.
  - (۴) انسان در ذهن حد و مفهوم ماهیت دیگری را به آن‌ها نسبت می‌دهد.

منطق:

۹۶- کدام مورد، نادرست است؟

- (۱) واژه «مرتجل» منقول است.
- (۲) لفظ مفرد می‌تواند کل باشد.
- (۳) مفهوم مرکب انشایی گونه‌ای تصور است.
- (۴) دلالت التزامی فرع بر دلالت مطابقی است.

۹۷- ویژگی اول بودن برای عدد ۲ چگونه وصفی است؟

- (۱) ذاتی
- (۲) عرضی لازم غیر بین
- (۳) عرضی لازم به معنای اعم
- (۴) عرضی لازم بین به معنای اخص

۹۸- در مقام تعریف، اگر دستیابی به فصل ناممکن باشد، چه چیزی را باید جایگزین آن کرد؟

- (۱) خاصه لازم بین، خواه بالمعنی الاخص باشد یا بالمعنی الاعم.
- (۲) خاصه لازم، خواه بین باشد یا خفی
- (۳) خاصه لازم بین بالمعنی الاخص
- (۴) خاصه لازم بین بالمعنی الاعم

۹۹- نسبت «عموم و خصوص من وجه» و «عموم و خصوص مطلق»، کدام مورد است؟

- (۱) تباین
- (۲) تساوی
- (۳) عموم و خصوص مطلق
- (۴) عموم و خصوص من وجه

۱۰۰- بر جمله A قاعده عکس نقیض موافق اعمال می‌کنیم، حاصل جمله «هر غیر الف ب است» می‌باشد. در این صورت کدام است؟

- (۱) هر غیر ب غیر الف است.
- (۲) هر ب غیر الف است.
- (۳) هر الف غیر ب است.
- (۴) هر غیر ب الف است.

۱۰۱- واژه «حد» در دو اصطلاح «حد تام» و «حد اصغر»، چه نوع لفظی است؟

- (۱) منقول
- (۲) مشترک
- (۳) مرتجل
- (۴) مجاز

۱۰۲- ظاهر قیاس مساوات، کدام یک از شروط عمومی قیاس را نقض می‌کند؟

- (۱) تکرار حد وسط
- (۲) کلیت یکی از دو مقدمه
- (۳) ایجاب یکی از دو مقدمه
- (۴) تبعیت نتیجه از مقدمه ضعیف‌تر

۱۰۳- قضایای واجبه القبول و غیر یقینیات چه نسبتی دارند؟

- (۱) تباین
- (۲) تساوی
- (۳) عموم و خصوص مطلق
- (۴) عموم و خصوص من وجه

۱۰۴- الف نتیجه قیاسی در شکل دوم است. نقیض عکس نقیض موافق الف، کدام است؟

(۱) سالبه جزئیه

(۲) موجبه جزئیه

(۳) سالبه کلیه

(۴) موجبه کلیه

۱۰۵- اگر وحدت کل و جزء در یک استدلال رعایت نشده باشد، کدام مغالطه صورت گرفته است؟

(۱) سوء تألیف

(۲) ترکیب مفصل

(۳) نشانیدن غیر علت به جای علت

(۴) اخذ ما بالعرض به جای ما بالذات

۱۰۶- فرمول $(P \rightarrow Q) \rightarrow R$ ، کدام مورد را نتیجه نمی دهد؟

(۱) $(P \wedge Q) \rightarrow R$

(۲) $(\sim P \wedge Q) \rightarrow R$

(۳) $(P \wedge \sim Q) \rightarrow R$

(۴) $(\sim P \wedge \sim Q) \rightarrow R$

۱۰۷- فرمول $(P \wedge \sim Q) \vee (\sim P \wedge Q)$ ، هم ارز کدام مورد نیست؟

(۱) $(P \leftrightarrow \sim Q)$

(۲) $(\sim (P \leftrightarrow Q))$

(۳) $(\sim P \leftrightarrow Q)$

(۴) $(\sim P \leftrightarrow \sim Q)$

۱۰۸- کدام حکم، درباره استدلال زیر درست است؟

۱ (۱) $\sim (P \wedge Q)$ فرض

۱ (۲) $\sim P$ حذف عاطف (۱)

۱ (۳) $\sim P \vee \sim Q$ معرفی فاصل (۲)

(۱) حذف عاطف در سطر دوم اشتباه است.

(۲) معرفی فاصل در سطر سوم اشتباه است.

(۳) همه قاعده‌ها به‌درستی به‌کار رفته‌اند و استدلال درست است.

(۴) با اینکه همه قاعده‌ها به‌درستی به‌کار رفته‌اند استدلال درست نیست.

۱۰۹- اگر جمله $(A \supset \sim B) \supset B$ صادق باشد، کدام یک از فرمول‌های زیر حتماً کاذب است؟

(۱) $(B \vee D) \wedge (\sim A \supset C)$

(۲) $(B \wedge C) \supset (\sim A \vee D)$

(۳) $(D \supset A) \wedge (\sim B \wedge C)$

(۴) $(A \supset C) \supset (\sim B \supset D)$

۱۱۰- کدام دسته از جملات با هم ناسازگار هستند؟

(۱) $(P \equiv \sim Q), \sim (P \wedge Q)$

(۲) $P \supset (P \vee \sim Q), (Q \supset \sim P)$

(۳) $(P \equiv \sim Q), Q \supset (P \vee \sim Q)$

(۴) $\sim (Q \supset P), \sim P \supset (P \vee \sim Q)$

اطلاعات عمومی:

۱۱۱- جمله زیر، معرف چه کسی است؟

«معروف‌ترین دانشمند جهان اسلام که از او به «نابغه شرق» یاد می‌کنند و با این که بیش از ۵۸ سال عمر نکرد، ۲۴۲ جلد کتاب و رساله نوشته است که کتاب‌های اصلی وی به زبان لاتین ترجمه شده و در مدارس اروپا تدریس گردید.»

(۱) ابوعلی سینا

(۲) ابونصر فارابی

(۳) محمد بن زکریای رازی

(۴) خواجه نصیرالدین طوسی

- ۱۱۲- کتاب ارزشمند «غرب زدگی»، اثر کدام مؤلف است؟
 (۱) بزرگ علوی
 (۲) محمدعلی جمالزاده
 (۳) جلال آل احمد
 (۴) عبدالحسین زرین کوب
- ۱۱۳- کدام عمل عبادی، مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است؟
 (۱) زکات
 (۲) نماز
 (۳) جهاد
 (۴) روزه
- ۱۱۴- طبق اصل پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، در زمان غیبت حضرت ولی عصر (عج) در جمهوری اسلامی ایران ولایت امر و امامت امت برعهده چه کسی است؟
 (۱) فقیهی باتقوا و عادل، زمان شناس و اعلم از میان فقهها باشد.
 (۲) فقیه عادل، باتقوا، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر باشد.
 (۳) رهبر که تعیین آن به وسیله خبرگان منتخب مردم انجام می‌شود.
 (۴) امام خمینی (ره) که از طرف اکثریت قاطع مردم به رهبری انتخاب شدند.
- ۱۱۵- طبق اصل هفتم از قانون اساسی و براساس دستور قرآن کریم «و امرهم شوری بینهم» و «شاورهم فی الامر» شوراهایی که ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشور را برعهده دارند، کدامند؟
 (۱) مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان، شهر، محل، بخش و روستا
 (۲) مجلس خبرگان رهبری، مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان و شهر
 (۳) مجمع تشخیص مصلحت، مجلس شورای اسلامی، شورای شهرستان، شهر، بخش و روستا
 (۴) مجمع تشخیص مصلحت، مجلس خبرگان رهبری، مجلس شورای اسلامی و شورای استان
- ۱۱۶- اولین عملیاتی که با همکاری علی صیاد شیرازی فرمانده نیروی زمینی ارتش و محسن رضایی فرمانده سپاه انجام شد، چه نام داشت؟
 (۱) فتح المبین
 (۲) ثامن الائمه
 (۳) طریق القدس
 (۴) بیت المقدس
- ۱۱۷- امام خمینی (ره) فرمودند: مردان بزرگ که خدمت‌های بزرگ برای ملت‌های خود کرده‌اند، اکثراً موصوف به چه وصفی بودند؟
 (۱) متخصص و آشنا به علوم روز دنیا
 (۲) تعهد همراه با اخلاق فاضله انسانی
 (۳) مبارزان حقیقی و راستین ارزش‌ها
 (۴) ساده زیستی و بی‌علاقه به زخارف دنیا
- ۱۱۸- کتب «مفاتیح الجنان» و «مفاتیح الحیاة» به ترتیب از تألیفات کدام یک از علمای اسلامی است؟
 (۱) شیخ عباس قمی - آیت‌الله جوادی آملی
 (۲) علامه طباطبایی - آیت‌الله جوادی آملی
 (۳) شیخ عباس قمی - آیت‌الله حسن‌زاده آملی
 (۴) علامه طباطبایی - آیت‌الله حسن‌زاده آملی
- ۱۱۹- نخستین مسجدی که در اسلام بنا شد، چه نام داشت؟
 (۱) مسجد النبی
 (۲) مسجد قبا
 (۳) مسجد قدس
 (۴) مسجد الحرام
- ۱۲۰- آخرین سوره‌ای که بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد، کدام است؟
 (۱) ناس
 (۲) فلق
 (۳) نصر
 (۴) کوثر
- ۱۲۱- کدام مورد، طولانی‌ترین رود در داخل کشورمان است؟
 (۱) کرخه
 (۲) قره‌چای
 (۳) سفید رود
 (۴) کارون
- ۱۲۲- کمبود یا زیادی کدام عنصر در بدن، سبب مشکلاتی برای دندان‌ها می‌شود؟
 (۱) فلوئور
 (۲) روی
 (۳) آهن
 (۴) ید

۱۲۳- کدام ویتامین را اکثر حیوانات در بدن خود می‌سازند و فقط انسان و میمون هستند که باید آن را از طریق غذای مصرفی خود به‌طور روزانه دریافت کنند؟

(۱) B (۲) C (۳) D (۴) E

۱۲۴- در کدام عوامل، می‌توان بازتاب قدرت حکومت‌ها را جستجو کرد؟

(۱) حاکمیت ملی و قدرت اقتصادی
(۲) قدرت نظامی و قدرت اقتصادی
(۳) حاکمیت ملی و سیاست خارجی
(۴) قدرت نظامی و سیاست خارجی

۱۲۵- افزایش بهره‌برداری از منابع طبیعی که منجر به تخریب ساختار طبیعی محیط زیست شده است، از پیامدهای کدام مورد است؟

(۱) استفاده نابجا از طبیعت
(۲) توانایی تصرف در طبیعت
(۳) نیازهای طبیعی مردم
(۴) تولید انبوه کالا

تاریخ اسلام:

۱۲۶- حامیان پرشور علی (ع) که نهضت سیاسی - اجتماعی شیعه را در خلافت عثمان رهبری کردند، چه کسانی بودند؟

(۱) قرآء (۲) ارکان اربعه (۳) کوفیان (۴) انصار

۱۲۷- در کدام غزوه، زنان مسلمان به جنگ با قبیلۀ دشمن برخاستند؟

(۱) خیبر (۲) طائف (۳) حنین (۴) احد

۱۲۸- کدام قبیلۀ عرب، پیش از اسلام در کناره‌های فرات مسکن داشتند و در جریان فتوحات مسلمانان نقش مهمی ایفا کردند؟

(۱) ازد (۲) بکر بن وائل (۳) بنوفزاره (۴) کنده

۱۲۹- در بین فرق شیعه، کدام فرقه امامت امام مفضول بر فاضل را جایز شمرد؟

(۱) اسماعیلیه (۲) کیسانیه (۳) واقفیه (۴) زیدیه

۱۳۰- شهید فخر، چه کسی است؟

(۱) حسن بن زید بن محمد
(۲) حسن بن زید بن حسن بن علی بن ابی طالب
(۳) ابراهیم بن عبدالله بن حسن مثنی
(۴) حسین بن علی بن حسن مثلث

۱۳۱- کدام مورد در خصوص وقایع و اتفاقات عصر نبوی به لحاظ ترتیب تاریخی، درست است؟

(۱) محاصره بنی‌هاشم در شعب - مهاجرت به حبشه - سفر تبلیغی به طائف - هجرت - لیلۀ المبیت - تدوین پیمان نامه عمومی - بنای مسجد مدینه

(۲) یوم‌الدار - مهاجرت به حبشه - محاصره بنی‌هاشم در شعب - سفر تبلیغی به طائف - عام‌الحرز - لیلۀ المبیت - غزوه بدر

(۳) غزوه بنی‌قریظه - غزوه خندق - عمرۀ القضاء - صلح حدیبیه - فتح مکه - غزوه خیبر - غزوه تبوک

(۴) غزوه بنی‌قینقاع - غزوه بدر - غزوه بنی‌نضیر - غزوه احد - غزوه خیبر - صلح حدیبیه - فتح مکه

۱۳۲- کدام‌یک از امرا در عالم پندار، نقشه احیاء و تجدید فرمانروایی ساسانیان را در خاطر می‌پرورد؟

(۱) مرداویج زبیری (۲) یعقوب لیث صفاری

(۳) عضالدوله بویه‌یی (۴) قابوس بن وشمگیر

۱۳۳- ورود پیروزمندانه معزالدوله بویه به بغداد در چه سالی و در دوره کدام خلیفه عباسی بود؟

(۱) ۳۳۲ - المستکفی

(۲) ۳۳۴ - المطیع

(۳) ۳۳۴ - المستکفی

(۴) ۳۳۲ - المطیع

۱۳۴- کدام خلیفه عباسی به تشکیل سپاه ترک اقدام کرد و انگیزه او از این اقدام چه بود؟

(۱) معتصم - زیرا از نفوذ ایرانیان بیمناک بود.

(۲) معتصم - زیرا به نیروهای دیگر اعتماد نداشت.

(۳) متوکل - زیرا ترکان نیروی مطیع و جنگاور بودند.

(۴) متوکل - زیرا اعراب خصال جنگی خود را از دست داده بودند.

۱۳۵- وصف «احیای قدرت مرکزی دولت اسلامی در اندلس»، با دوره زمامداری کدام حکمران اموی منطبق است؟

(۱) هشام المؤید

(۲) عبدالرحمن اوسط

(۳) عبدالرحمن اول

(۴) عبدالرحمن سوم

۱۳۶- کدام واقعه مهم، به پیروزی‌های چشمگیر صلاح‌الدین ایوبی و بازپس‌گیری بیت‌المقدس در ۵۸۳ ق انجامید؟

(۱) حطین

(۲) صلح رمله

(۳) جنگ سوم صلیبی

(۴) فتح عکا

۱۳۷- نبرد مهم میان غزان و ممالیک مصر در کجا اتفاق افتاد و نتیجه آن چه بود؟

(۱) مرج المروج - پیروزی ممالیک

(۲) مرج راهط - شکست ممالیک

(۳) مرج الصفر - شکست ایلخانان

(۴) مرج دابق - پیروزی ایلخانان

۱۳۸- کدام مورد، سبب اصلی عزم رسول خدا (ص) برای فتح مکه بود؟

(۱) حمله بنی‌بکر حلیف قریش به طائفه خزاعه حلیف رسول خدا (ص) به تحریک قریش

(۲) کشتن سفیر رسول خدا (ص) به سوی شرحبیل غسانی توسط قریشی‌ها

(۳) فرمان الهی برای فتح مکه و پیراستن خانه کعبه از بتها

(۴) رؤیای صادقه رسول خدا (ص) مبنی بر فتح مکه

۱۳۹- کدام مورد، از اقدامات و فعالیت‌های دوره خلافت معاویه نیست؟

(۱) حمله به سوی قسطنطنیه و محاصره آن در ۴۹ ق

(۲) تشکیل ناوگان جنگی در بنادر مدیترانه

(۳) حمله به قبرس در ۲۸ ق و تصرف آن

(۴) تصرف بندر تجاری طنجه در مغرب

۱۴۰- قبایل عرب پیش از اسلام سنت طلب حمایت فرد از فرد یا از طایفه دیگر را چه می‌نامیدند؟

(۱) ولاء

(۲) خلع

(۳) جوار

(۴) حلف

تاریخ معاصر:

۱۴۱- کدام فرد از سیاستمداران ایران، برابر اسناد کشف شده بزرگ، استاد لژ فراماسونری در کشورمان بود؟

(۱) شریف امامی

(۲) اسدالله علم

(۳) سیدحسن تقی‌زاده

(۴) ذکاء الملک فروغی

۱۴۲- کدام روحانی مخالف امتیاز رویتر در دوره ناصرالدین شاه، به بارون ژولیوس رویتر، انگلیسی‌واگذار گردید و در

مخالفت با آن تا مرحله لغو ایستادگی کرد؟

(۱) سیدجمال‌الدین واعظ

(۲) حاج ملاعلی کنی

(۳) آیت‌الله میرزا جواد

(۴) سید جمال‌الدین اسدآبادی

- ۱۴۳- کدام مورد به محمدعلی فروعی، از نخست وزیران دوره رضاخان و فرزندش محمدرضا پهلوی نسبت داده شده است؟
- ۱) در پیمان دوستی و عدم تجاوز سعدآباد، که بین ایران، ترکیه، افغانستان و عراق به امضا رسید حضور فعال داشت.
  - ۲) بیطرفی دولت ایران را در جنگ بین‌الملل، به کشورهای غربی اعلام داشت.
  - ۳) وی سلطنت را از قاجار به پهلوی و از رضاخان به محمدرضا شاه منتقل کرد.
  - ۴) در جلسه فوق‌العاده مجلس، حمله متفقین به خاک ایران را اعلام داشت.
- ۱۴۴- در کدام مورد، دولت‌های آمریکا، انگلیس و روسیه در کنفرانس پوتسدام به توافق رسیدند؟
- ۱) متفقین قوای خود را از تهران تخلیه کنند.
  - ۲) در حفظ استقلال و حاکمیت و تمامیت ارضی ایران به توافق رسیدند.
  - ۳) در حفظ استقلال و حاکمیت و تمامیت ارضی ایران به توافق نرسیدند.
  - ۴) عدم حمایت شوروی از فرقهٔ دموکرات کردستان و آذربایجان را خواستار شدند.
- ۱۴۵- در دوران نخست‌وزیری کدام فرد، دولت شوروی به خاطر بهبود در روابط دوستانه و تجاری، طلاهای ایران را که در بانک مسکو به ودیعه گذاشته شده بود، به ایران مسترد نمود؟
- ۱) ساعد (۲) قوام (۳) هژیر (۴) رزم آرا
- ۱۴۶- آیت‌الله کاشانی در مقابل تهدید قوام، علاوه بر تشدید مبارزه، به کدام اقدام دست زد؟
- ۱) خواستار رأی عدم اعتماد به قوام شد.
  - ۲) خواستار فوری استعفای قوام از قدرت شد.
  - ۳) حمله را به‌طور غیرمستقیم متوجه شاه نمود.
  - ۴) از طرفداران نهضت ملی خواستار حمایت، از دکتر مصدق شد.
- ۱۴۷- کدام مورد بعد از کودتای ۲۸ مرداد، باعث متلاشی شدن حزب توده در ایران گردید؟
- ۱) تأیید خط‌مشی حزب کمونیست شوروی به وسیله رهبران حزب و حمایت کامل از آن
  - ۲) کشف توطئه حزب توده علیه استقلال و تمامیت ارضی کشور با حمایت شوروی
  - ۳) کشف سازمان نظامی آن و فاش شدن اسرار این حزب و شاخه نظامی آن
  - ۴) عدم حمایت شوروی از اقدامات آنان در جریان کودتا
- ۱۴۸- هدف محمدرضا شاه از کنار گذاشتن امینی، نخست‌وزیر وقت، که طرح اصلاحات ارضی آمریکا را در ایران مورد اجرا گذاشت، کدام است؟
- ۱) امینی به خاطر داشتن روابط نزدیک با قشر روحانیون مورد غضب شاه بود.
  - ۲) می‌خواست خودش مستقیماً مبتکر اقدامات اصلاحی به سبک آمریکا باشد.
  - ۳) شاه قصد داشت با روی کار آوردن علم به‌طور نامحدود سلطه خود را استحکام بخشد.
  - ۴) می‌خواست به وسیله علم لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی مورد نظر خود را به اجرا درآورد.
- ۱۴۹- دلیل عمده‌ای که باعث شد فرزند دوم شاه با مشکلات عملی بسیار مواجه گردد، کدام بود؟
- ۱) حمله مأمورین انتظامی به مردم و روحانیون و مدرسه فیضیه
  - ۲) مخالفت و نظر قاطع امام خمینی(ره) و وحدت نسبی روحانیت
  - ۳) حمله سازمان امنیت به منزل آیت‌الله غروی و بردن تعدادی از روحانیون به زندان
  - ۴) توجه نکردن به خواسته علمای قم که به‌وسیله حاج آقا روح‌الله کمالوند، به شاه گوشزد گردید.

- ۱۵۰- هدف عمده هیئت حاکمه ایران، از تبعید امام خمینی(ره) به ترکیه، کدام است؟
 (۱) با وجود تبلیغات وسیع نمی‌توانستند اثر کلمات کوبنده امام(ره) را خنثی سازند.
 (۲) عدم رضایت توده‌ها و روحانیان، تخت و تاج شاه را دستخوش تند باد ساخته بود.
 (۳) چون نمی‌توانستند با هیچ شیوه‌ای از سخنرانی‌های ایشان جلوگیری کنند.
 (۴) با حضور امام خمینی(ره) در کشور، ادامه حکومت شاه امکان‌پذیر نبود.
- ۱۵۱- کدام مورد، از اقدامات کمتر از یکسال حسنعلی منصور در مقام نخست‌وزیری نیست؟
 (۱) تصویب کاپیتولاسیون و افزایش قیمت بنزین
 (۲) در جهت حفظ امنیت فرمول حساب شده، تبعید امام را به اجرا درآورد.
 (۳) بنا نهادن حزب ایران نوین براساس کانون مترقی، با دوستان فرنگ رفته فریفته غرب.
 (۴) استقبال از ادامه حضور مستشاران نظامی آمریکا را، با حمایت کامل شاه، برعهده داشت.
- ۱۵۲- سیدعلی اندرزگو، پس از چند سال مبارزه مخفی با رژیم شاه، در آستانه انقلاب اسلامی به وسیله مأموران ساواک، به شهادت رسید؟
 (۱) ۱۴ (۲) ۱۶ (۳) ۱۷ (۴) ۱۸
- ۱۵۳- شاه مخلوغ قبل از تماس مستقیم سادات رئیس جمهور مصر با اسرائیل، کدام نقش را برعهده داشت؟
 (۱) به‌عنوان عامل آمریکا در نزدیک کردن مصر به اسرائیل نقش داشت.
 (۲) به‌همراه ملک حسین شاه اردن، خواستار نزدیکی مصر به اسرائیل بود.
 (۳) هیاتی را محرمانه به اسرائیل اعزام داشت تا راه گفتگو با سادات را هموار کند.
 (۴) نصیر عصار از نزدیکان هویدا، به دستور شاه نقش رابطه با اسرائیل را برعهده داشت.
- ۱۵۴- اولین کنفرانس اسلامی، پس از آتش‌سوزی مسجدالاقصی در سال ۱۹۶۹، در کدام شهر با حضور شاه ایران تشکیل شد؟
 (۱) لاهور (۲) جدّه (۳) طائف (۴) رباط
- ۱۵۵- آخرین تلاش بختیار و شاهپرستان برای جمع‌آوری هواخواهان و طرفداران در حمایت از قانون اساسی، در کدام محل تشکیل شد؟
 (۱) استادبوم آزادی (۲) میدان بهارستان
 (۳) امجدیه (۴) پارک لاله

اصول:

- ۱۵۶- دیدگاه مشهور اصولیان شیعه در باب اجزاء در امارات با کشف یقینی خطای اماره، کدام است؟
 (۱) عدم اجزاء در احکام و اجزاء در موضوعات
 (۲) عدم اجزاء در موضوعات و اجزاء در احکام
 (۳) اجزاء مطلقاً؛ خواه در احکام و خواه در موضوعات
 (۴) عدم اجزاء مطلقاً؛ هم در احکام و هم در موضوعات
- ۱۵۷- انصراف ناشی از کدام مورد، مانع از تمسک به اطلاق می‌شود؟
 (۱) غلبه وجودی فرد منصرفاً الیه
 (۲) کثرت استعمال لفظ در معنی
 (۳) قرینه لّبی یا لفظی پیوسته به متن
 (۴) تأثیر عامل غیرلفظی
- ۱۵۸- مقتضای اصل عملی در تداخل اسباب و مسببات، به ترتیب کدام است؟
 (۱) تداخل - تداخل
 (۲) عدم تداخل - تداخل
 (۳) تداخل - عدم تداخل
 (۴) عدم تداخل - عدم تداخل

۱۵۹- حکم صورتی که دو دلیل مطلق و مقید در حکم، متفق و اطلاق بدلی باشند، کدام است؟

- (۱) مطلق حمل بر مقید می‌شود به‌عنوان اینکه مقید افضل افراد است.
- (۲) مقید ظهور در وجوب تعیینی دارد و مقدم بر ظهور مطلق در اطلاق می‌شود.
- (۳) به هر دو دلیل مطلق و مقید به‌عنوان دو فرد واجب تخییری می‌توان عمل کرد.
- (۴) به هر دو دلیل مطلق و مقید می‌توان عمل کرد ولی عمل به مقید مستحب می‌باشد.

۱۶۰- کدام مورد، به ترتیب مرّجّح مضمونی و مرّجّح صدوری را بیان می‌کند؟

- (۱) موافقت کتاب - موافقت مشهور
- (۲) صفات راوی - مخالفت عامه
- (۳) موافقت مشهور - صفات راوی
- (۴) مخالفت عامه - موافقت کتاب

۱۶۱- اگر در دلیل مخصّص، کلمه «فاسق» ذکر شده باشد و ما مراد از آن را ندانیم که فاسق مرتکب گناه کبیره است یا

مرتکب هر گناهی، حکم شبهه کدام است؟

- (۱) اگر مخصّص متصل باشد، مانع تمسک به عام می‌شود.
- (۲) اگر مخصّص منفصل باشد، مانع تمسک به عام می‌شود.
- (۳) تمسک به عام جایز است مطلقاً، چون شبهه مفهومی است.
- (۴) مطلقاً مانع تمسک به عام می‌شود به‌خاطر اینکه شبهه مفهومی است.

۱۶۲- ما هو حکم التمسک بالعام فی الشبهة المصادقيه إذا كان المخصص لبيئاً؟

- (۱) عدم جواز التمسک مطلقاً علی رأی جمیع الاصولیین
- (۲) جواز التمسک مطلقاً علی رأی الشیخ الانصاری و عدم جواز التمسک مطلقاً علی رأی صاحب الکفایة
- (۳) جواز التمسک مطلقاً علی رأی الشیخ الانصاری و جواز التمسک إذا كان التخصیص ضرورياً علی رأی صاحب الکفایة
- (۴) جواز التمسک علی رأی الشیخ الانصاری إذا كان المخصص كالمتمصل و عدم جواز التمسک علی رأی صاحب الکفایة إذا لم یکن المخصص كذلك

۱۶۳- لو كان الحكم للوجوب مثلاً و كان التحديد بالعدد من جهة الزيادة لبيان الحد الاعلى فلا شبهة فی دلالتہ علی

..... کدلیل صوم ثلاثین يوماً و لكن هذه الدلالة من .....

- (۱) عدم وجوب الزيادة - اصل التحديد بالعدد
- (۲) وجوب صوم ثلاثین يوماً - خصوصية المورد
- (۳) عدم وجوب الزيادة - خصوصية المورد
- (۴) وجوب صوم ثلاثین يوماً - جهة دلالة مفهوم العدد

۱۶۴- دلالت التزامیه بر معانی مفرد و مجازات در کلمه و اسناد به کدام یک از دلالت‌ها برمی‌گردد؟

- (۱) اشاره
- (۲) اقتضاء
- (۳) تنبیه
- (۴) التزامیه عقلیه

۱۶۵- طبق نظر مرحوم مظفر، کدام مورد در خصوص گستره دلالت اخبار حجیت استصحاب، درست است؟

- (۱) حجیت مطلق استصحاب
- (۲) حجیت استصحاب در احکام جزئیة
- (۳) حجیت استصحاب در شبهات موضوعیه
- (۴) حجیت استصحاب در موارد شک در رافع

۱۶۶- حجیت قیاس منصوص العله و قیاس اولویت، بر چه مبنایی ثابت شده است؟

- (۱) با به‌کارگیری سازوکار تنقیح مناط و الغای خصوصیت به اثبات رسیده است.
- (۲) به دلیل خاص، اثبات شده و تخصیصاً از عموم قیاس باطل، خارج شده است.
- (۳) در ذیل دلیل مستقل عقلی به اثبات رسیده است.
- (۴) در ذیل حجیت ظواهر اثبات می‌شود.

۱۶۷- طبق نظر مرحوم مظفر، کدام مورد درباره حُسن به معنای «ما ینبغی أن یفعل عند العقل»، درست است؟

- (۱) له واقعية سوى ادراك العقلا
(۲) أنه صفة واقعية في الأشياء كالكمال
(۳) ليس له واقعية الا تطابق آراء العقلا
(۴) منشأ الملائمة موجود في الأشياء على نحو الواقع

۱۶۸- کدام مورد در توضیح «حکومة»، درست است؟

- (۱) آنها بحسب لسانهما لایتکاذبان فی مدلولهما
(۲) تقدیم دلیل الحاکم علی المحکوم یكون من ناحية السند
(۳) تقدیم دلیل الحاکم علی المحکوم یكون من ناحية الحجية
(۴) ليس تقدیم دلیل الحاکم علی المحکوم من ناحية ادائية بحسب لسانهما

۱۶۹- بنابر نظر مرحوم مظفر در باب تعدد شرط و وحدت جزای قابل تکرار، قاعده اقتضای کدام مورد را دارد؟

- (۱) عدم تداخل الاسباب لان الجزء واحد
(۲) تداخل الاسباب لاطلاق الحكم في الجزء
(۳) عدم تداخل الاسباب لظهور الشرط في الاستقلال بالسببية
(۴) تداخل الاسباب لظهور الجزء في ان متعلق الحكم صرف الوجود

۱۷۰- ادلة حجیت امارات، چه نسبتی با اصول عملیه عقلیه دارد؟

- (۱) ورود
(۲) تخصیص
(۳) حکومة با تضييق در ناحیه موضوع
(۴) حکومة با تضييق در ناحیه حکم

اخلاق و تربیت اسلامی:

۱۷۱- نردبان عروج به مدارج عالی و کمالات انسانی، کدام است؟

- (۱) علم و ایمان
(۲) تقوا و تزکیه
(۳) اخلاص و معرفت
(۴) اخلاق و حکمت

۱۷۲- راز دنیا در کدام عبارت نهفته است و برای مؤمن دنیا چگونه سرایی است؟

- (۱) الم و امل - مفرّ
(۲) تولى و تبرى - مفرّ
(۳) الم و امل - مقرر
(۴) تولى و تبرى - مقرر

۱۷۳- تقرب انسان به خداوند و تکامل قلبی و غنای روحی او در سایه چه امری تحقق می‌یابد و کدام آیه شریفه حاکی از آن است؟

- (۱) بنده با عبادت، خویشتن را در مقام ذلت و بندگی خدا قرار می‌دهد تا به ساحت قدس ربوبی روی آورد - ان کنتم تحبّون الله فاتبعونی ...
(۲) ایمان، معرفت، علم، عمل، تعبد و تسلیم که انسان را به منبع جمال و کمال مطلق رهنمون می‌سازد- ان کنتم تحبّون الله فاتبعونی ...
(۳) بنده با عبادت، خویشتن را در مقام ذلت و بندگی خدا قرار می‌دهد تا به ساحت قدس ربوبی روی آورد - یا ایتها النفس المطمئنه ارجعی الی ربک ...
(۴) ایمان، معرفت، علم، عمل، تعبد و تسلیم که انسان را به منبع جمال و کمال مطلق رهنمون می‌سازد- یا ایتها النفس المطمئنه ارجعی الی ربک ...

۱۷۴- با توجه به آیه شریفه «قل کل يعمل علی شاکلته»، بالاترین درجه «شالکه» کدام است؟

- ۱) جنبه ملکوتی اعمال که به مقیاس صفای معرفت، در قلب ظهور کند.
- ۲) ملکات نفس، سرچشمه اصلاحات و منشأ کمالات انسان گردد.
- ۳) سپاس و ستایش منعم و محبت به معبود انگیزه عمل باشد.
- ۴) نفس از آلودگی‌ها پاک شود و دارای ملکات فاضله گردد.

۱۷۵- بهره‌وری از زندگی دنیا در مسیر تحصیل آخرت و خدمت به محرومان، از دقت در کدام آیه شریفه مفهوم می‌گردد؟

- ۱) لقد کنت فی غفلة من هذا فکشفنا عنک غطانک فیصرک الیوم الحدید
- ۲) و ما اوتیتهم من شیء فمتاع الحیاة الدنیا و زینتها و ما عندالله خیر و ابقی افلا تعقلون
- ۳) قل من حرم زینة الله التي لعباده و الطیبات من الرزق قل هی للذین آمنوا فی الحیاة الدنیا
- ۴) و ابتغ فی ما آتاک الله الدار الاخره و لا تنس نصیبک من الدنیا و احسن کما احسن الله الیک

۱۷۶- کدام آیه شریفه قرآن کریم از هوای نفس به عنوان عامل گمراهی، تیرگی عقل و کوردلی یاد کرده است؟

- ۱) و قالوا ربنا انا اطعنا سادتنا و کبراءنا فاضلونا السبیلأ ...
- ۲) و لا تقف ما لیس لک به علم ان السمع و البصر و الفواد کل اولئک ...
- ۳) افرایت من اتخذ الهه هواه و اضله الله علی علم و ختم علی سمعه و قلبه ...
- ۴) و اذا قیل لهم اتبعوا لهم اتبعوا ما انزل الله قالوا بل نتبع ما الفینا علیه آباءنا ...

۱۷۷- ترجمه آیه شریفه «آن‌ها زندگی زودگذر دنیا را دوست دارند درحالی‌که روز سختی در پشت سر خود را رها

می‌کنند»، بیانگر کدام مرحله از مراحل تهذیب نفس است؟

- ۱) یقظه
- ۲) مشارطه
- ۳) مراقبه
- ۴) عزم

۱۷۸- آیه شریفه «و اذ قال لقمان لابنه و هو یعظه یا بنی لا تشرک بالله ان الشرک لظلم عظیم»، ناظر بر کدام کاربرد

موعظه و اثرگذاری آن است؟

- ۱) تکریم شخصیت
- ۲) حکمت‌های دلپذیر
- ۳) رعایت اعتدال و تکرار
- ۴) لحن مشفقانه، ملایمت و مدارا

۱۷۹- منزلگاه برتر عقل در قرآن چه نامیده می‌شود و علت این نام‌گذاری کدام است؟

- ۱) لبّ - کنترل و بازداری در مقام شناخت و آگاهی، مایه هدایت و راه‌جویی آدمی به مبدأ هستی باشد.
- ۲) نُهیه - کنترل و بازداری در مقام شناخت و آگاهی، مایه هدایت و راه‌جویی آدمی به مبدأ هستی باشد.
- ۳) لبّ - در قلمرو شناخت و نیز در قلمرو عمل، چنان مضبوط حرکت کند که از پیرایه افکار باطل و هوای نفس مبرا بماند.
- ۴) نُهیه - در قلمرو شناخت و نیز در قلمرو عمل، چنان مضبوط حرکت کند که از پیرایه افکار باطل و هوای نفس مبرا بماند.

۱۸۰- از آیه شریفه «و لئن سالتهم من خلق السموات و الارض ليقولن الله»، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟

- ۱) مشرکان، شرک در خالقیت نداشتند اما تدبیرگری هستی را میان خدا و غیرخدا تقسیم می‌کردند.
- ۲) هرکس دیگری را منشأ تدبیر امور خود بگیرد، خود را مملوک او ساخته و او را ربّ خود دانسته است.
- ۳) ربوبیت خداوند محور دعوت پیامبران الهی بوده و نزاع با مشرکان براساس اختلاف در خالقیت بوده است.
- ۴) مشرکان، میان خالقیت و ربوبیت انفکاک قائل نبودند و به هر دو شرک می‌ورزیدند.

۱۸۱- روش تحمیل به نفس در چه حیطة‌ای به کار می‌آید و کدام آیه شریفه حاکی از آن است؟

- ۱) ایمان - و وضعنا عنک وزرک الّذی انقض ظهرك
- ۲) عمل - و وضعنا عنک وزرک الّذی انقض ظهرك
- ۳) ایمان - و اذکر ربّک فی نفسک تضرعاً و خيفة و دون الجهر من القول
- ۴) عمل - و اذکر ربّک فی نفسک تضرعاً و خيفة و دون الجهر من القول

۱۸۲- در روش فریضه‌سازی، کدام دو جنبه تضمین‌کننده مداومت و محافظت خواهد بود و کدام عبارت مؤید آن است؟

- ۱) حُسن عمل فاعل و عنایت از سوی خداوند - ملاک العمل خواتیمه
- ۲) الزامی بودن حکم و عنایت از سوی خداوند - ملاک العمل خواتیمه
- ۳) حُسن عمل فاعل و رعایت شرایط معین - سورة انزلناها و فرضناها ...
- ۴) الزامی بودن حکم و رعایت شرایط معین - سورة انزلناها و فرضناها ...

۱۸۳- در روش اسوه‌سازی، توصیه قرآن به فردی که الگویی می‌یابد چیست و کدام آیه شریفه حاکی از آن است؟

- ۱) با بصیرت و انتخاب‌گری به مواجهه پردازد - اولئک الذین هدی الله فبهدیهم اقتده ...
- ۲) با بصیرت و انتخاب‌گری به مواجهه پردازد - یا ایها الذین آمنوا علیکم انفسکم ...
- ۳) با تواضع و فروتنی برخورد کند - اولئک الذین هدی الله فبهدیهم اقتده ...
- ۴) با تواضع و فروتنی برخورد کند - یا ایها الذین آمنوا علیکم انفسکم ...

۱۸۴- جذبه «حُسن و احسان» در انسان، به ترتیب بر کدام اصل تکیه دارد؟

- ۱) فضل و آراستگی
- ۲) دلپستگی و محبت
- ۳) آراستگی و فضل
- ۴) محبت و دلپستگی

۱۸۵- با توجه به روایات، اوج عقل چند سالگی می‌باشد و ناظر بر کدام مرحله است؟

- ۱) پنجاه - اعتلا
- ۲) چهل - اعتلا
- ۳) پنجاه - اعتدال
- ۴) چهل - اعتدال

تاریخ و تمدن اسلامی:

۱۸۶- با سلطه کدام سلسله بر دستگاه خلافت عباسی، قدرت خلفا محدود به صدور فرمان و فرستادن لوا و منشور و خلعت گردید؟

- ۱) آل حمدان
- ۲) سلجوقیان
- ۳) بریدیان
- ۴) آل بویه

۱۸۷- کدام سلطان مملوکی، خلافت عباسی را در قاهره احیا کرد؟

- ۱) قلاوون
- ۲) بیبرس
- ۳) قطز
- ۴) اشرف خلیل

۱۸۸- فضا و صبغه دینی ایران در عصر ایلخانی، چگونه بود؟

- ۱) رشد تصوف با صبغه شیعی
- ۲) رشد تصوف در میان اصناف و اهل فتوت
- ۳) رشد اندیشه مهدویت در پیوند با مذهب شافعی
- ۴) رشد و گسترش تصوف با صبغه مذهب شافعی

۱۸۹- کدام مورد در خصوص نصر بن مزاحم منقری، درست است؟

- ۱) از اخباریان برجسته قرن دوم هجری که آثاری در موضوع فتوح و رده دارد.
- ۲) مشهورترین نماینده اخباریان مکتب عراقی است و آثاری در سیره و فتوح دارد.
- ۳) از نسب‌شناسان معروف کوفی که یکی از آثار معروف او کتاب اخبار الفرس است.
- ۴) از اخباریان شیعی است که تکنگاری‌هایی درباره برخی از وقایع قرن اول هجری دارد.

۱۹۰- کدام اثر، تألیف حمدالله مستوفی نیست؟

- ۱) زفرنامه
- ۲) تاریخ گزیده
- ۳) مرآة البلدان
- ۴) نزهة القلوب

۱۹۱- اولین نهاد تشکیلاتی با عنوان دیوان، در عهد کدام خلیفه تأسیس شد؟

- ۱) عمر بن خطاب
- ۲) عبدالملک مروان
- ۳) منصور عباسی
- ۴) علی (ع)

- ۱۹۲- «جفت طوسی»، ناظر به کدام مسئله نجومی است؟
 (۱) از مصطلحات طالع بینی
 (۲) مدل سیاره‌ای
 (۳) از ابزارهای رصدی
 (۴) از ابزارهای قبله‌یابی
- ۱۹۳- کوچاندن و اسکان دسته‌جمعی قبایل عرب در سرزمین‌هایی چون خراسان، از سیاست‌های کدام خلیفهٔ اموی بود؟
 (۱) عبدالملک
 (۲) عمر بن خطاب
 (۳) معاویه بن ابی‌سفیان
 (۴) هشام بن عبدالملک
- ۱۹۴- در جغرافیای تاریخی ایران دوره اسلامی، کدام شهر در اقلیم جبال واقع نبود؟
 (۱) ازجان
 (۲) مهرجانقدق
 (۳) قرمیسین
 (۴) قزوین
- ۱۹۵- کدام یک از خلفای عباسی، به گروه عیاران یا اهل فتوت پیوست؟
 (۱) المنتصر بالله
 (۲) المستنصر بالله
 (۳) الرازی بالله
 (۴) الناصرالدین الله
- ۱۹۶- کدام عارف و فقیه ایرانی در سدهٔ ششم هجری قمری به اتهام کفر و زندق در ۳۳ سالگی کشته شد؟
 (۱) عین‌القضات همدانی
 (۲) حسین بن منصور حلاج
 (۳) شهاب‌الدین سهروردی
 (۴) نجم‌الدین کبری
- ۱۹۷- کتاب تلخیص الشافی، نوشته چه کسی و در چه موضوعی است؟
 (۱) سید مرتضی - حدیث
 (۲) شیخ طوسی - کلام
 (۳) سید مرتضی - کلام
 (۴) شیخ طوسی - حدیث
- ۱۹۸- کاشف‌گردش ریوی خون، چه کسی بود؟
 (۱) ابن سینا
 (۲) رازی
 (۳) ابن نفیس
 (۴) ابن زهر
- ۱۹۹- کدام مورد در خصوص کتاب‌سوزی، مستند به منابع دست اول است؟
 (۱) کتاب‌سوزی در اسکندریه توسط فاتحان مسلمان
 (۲) کتاب‌سوزی کتابخانه قسطنطنیه توسط صلیبی‌ها
 (۳) کتاب‌سوزی در تیسفون توسط مسلمانان بعد از جنگ قادسیه
 (۴) نابودی کتاب‌های کتابخانه ایوبیه در بیت المقدس توسط صلیبیان
- ۲۰۰- کدام اقدام، مربوط به سلطان محمد خدابنده است؟
 (۱) بستن مدارس اهل سنت در تبریز
 (۲) داشتن مدرسه سیار در اردوی خود
 (۳) تأسیس کتابخانه سیار
 (۴) دستور تخریب شنب‌غازانی

تاریخ عمومی جهان:

- ۲۰۱- یکی از نتایج عمدهٔ شکست قوای پارسی به‌وسیلهٔ سفاین یونانی در دماغهٔ میکال، کدام است؟
 (۱) مردم ایونی سر به شورش برداشتند.
 (۲) یونانیان تمدن کشور خود را نجات بخشیدند.
 (۳) شاهنشاهان پارسی از حمله به یونان دست برداشتند.
 (۴) با پایان یافتن جنگ‌های مدی استقلال یونانیان در آسیا به رسمیت شناخته شد.

- ۲۰۲- کدام مورد به زوزر، نخستین پادشاه سلسله امپراتوری قدیم مصر سفلی، نسبت داده شده است؟
 (۱) از پادشاهان معروف سلسله چهارم است.
 (۲) از بنیان هرم بزرگ جیزه نزدیک ممفیس می‌باشد.
 (۳) قدیمی‌ترین اهرام پله‌دار (هرم ساکارا) به دستور وی ساخته شد.
 (۴) ساختن معابد بزرگ با ستون‌های عظیم را به وی نسبت می‌دهند.
- ۲۰۳- کدام مورد از اقدامات پیشگویان مذهب اتروسک‌ها در سرزمین ایتالیا است؟
 (۱) مذهب را مبهم، اسرارآمیز، سخت و خشن اجرا می‌کردند.
 (۲) آنان پس از فتح ناحیه‌ای تعدادی انسان را قربانی می‌کردند.
 (۳) با مطالعه امعاء و احشاء انسان قربانی، از آینده خبر می‌دادند.
 (۴) آنان مخالف دولت واحد و متمرکزی بودند و بیشتر به حکومت اشراف اعتقاد داشتند.
- ۲۰۴- کدام نویسنده، مؤلف یک دوره تاریخ عمومی می‌باشد که در آن با دقت به شرح تشکیل جمهوری روم پرداخته است؟
 (۱) وارون (۲) پولیب (۳) سیسرون (۴) سالوست
- ۲۰۵- در دوران حکومت معاویه، مرکز خلافت از شهر مدینه، به کدام شهر نزدیک مرزهای امپراتوری روم انتقال یافت؟
 (۱) کوفه (۲) بغداد (۳) شام (۴) دمشق
- ۲۰۶- در دوران سلطنت تانگ‌ها که یکی از نیرومندترین سلسله‌های چین بود، پیروان سایر مذاهب چه موقعیتی داشتند؟
 (۱) پیروان مذاهب مختلف از آزادی کامل برخوردار بودند.
 (۲) تشریفات مذهبی ادیان در چین دارای اهمیت بسیار بودند.
 (۳) نجبای دربار مخالف پیروان مسیحی نستوری و یهودی بود.
 (۴) پیروان کنفوسیوس مخالف مذهب بودایی در آن سرزمین بودند.
- ۲۰۷- کدام شاعر نامدار ایرانی در ادبیات آسیایی از نظر برخی نویسندگان دارای تمایلات اپیگوری بود؟
 (۱) حافظ (۲) سعدی (۳) فردوسی (۴) عمر خیام
- ۲۰۸- خصوصیات پرده‌های نقاشی بوتی چلی در مکتب هنری فلورانس در ایتالیا، کدام است؟
 (۱) نقاشی‌های مذهبی را با دقت و واقع‌بینی خاص تهیه می‌کرد.
 (۲) در عین دقت و سادگی سرشار از حرکت و ملاحظت بود.
 (۳) در نقاشی‌ها از شاهکارهای یونان و رُم تقلید می‌کرد.
 (۴) استفاده از رنگ روغن را در نقاشی متداول گردانید.
- ۲۰۹- در کدام کشور اروپایی، آموزشگاه لانکاستری (طرز تعلیم شاگردان با سرپرستی معلم به یکدیگر) رواج یافت؟
 (۱) سوئیس (۲) آلمان (۳) انگلیس (۴) فرانسه
- ۲۱۰- کدام دریانورد در دوران اکتشافات بزرگ دریایی، با دور زدن آفریقا و عبور از اقیانوس هند، به کلکته رسید؟
 (۱) ماژلان (۲) بارتو لومودیا (۳) کریستف کلمب (۴) واسکو دوگاما
- ۲۱۱- هابز انگلیسی، فلسفه خود را بر مبنای کدام اصالت تأسیس کرد؟
 (۱) شک (۲) حس (۳) اسلوب ریاضی (۴) ماهیت اشیا

۲۱۲- دلیل بمباران کشور الجزیره، به وسیله لویی چهاردهم، پادشاه فرانسه کدام است؟

- ۱) امرای آن با وجود داشتن استقلال راهزنی می کردند.
- ۲) قصد داشتند استعمار فرانسه را از کشور بیرون برانند.
- ۳) امرای آن برای حفظ موجودیت خود با مصر و طرابلس می جنگیدند.
- ۴) در مخالفت با فرانسه، به شهرهای مورد حمایت آن کشور یورش می بردند.

۲۱۳- تابلوهای نقاشی رامبراند، پیشوای مکتب هلند، بیشتر دارای کدام خصوصیات بودند؟

- ۱) اصول اخلاقی را رعایت می کرد.
- ۲) مذهبی و تاریخی را ترجیح می داد.
- ۳) شور و نشاط رمانتیک را در آثارش زنده می کرد.
- ۴) در تصویر اشکال و اعضای بدن، روش مبالغه آمیز داشت.

۲۱۴- کدام مورخ معروف فرانسوی در قرن نوزدهم، منشأ مسیحیت را به رشته تحریر درآورد؟

- ۱) رنان
- ۲) هوسر
- ۳) دونکر
- ۴) فوستل دوکولانژ

۲۱۵- تئودور روزولت با رسیدن به ریاست جمهوری آمریکا، از ترس کدام کشور به تقویت نیروی دریایی کشورش پرداخت؟

- ۱) آلمان
- ۲) روسیه
- ۳) ژاپن
- ۴) انگلستان

تحولات اجتماعی و سیاسی ایران:

۲۱۶- آخرین فردی که حافظ نظام ملوک الطوائفی بود و توسط رضا شاه برای حفظ وحدت سرزمین از میان برده شد، کدام مورد است؟

- ۱) میرزا کوچک خان جنگلی در گیلان
- ۲) شیخ محمد خیابانی در تبریز
- ۳) محمدتقی پسیان در مشهد
- ۴) شیخ خزعل حکمران خوزستان

۲۱۷- نخستین امتیازی که در عصر موسوم به امتیازات در دوره قاجار به کشورهای خارجی داده شد، چه بود؟

- ۱) روبرتر
- ۲) خط تلفن و تلگرام
- ۳) کشتی رانی در رود کارون
- ۴) تنباکو (رژی)

۲۱۸- دوره نخست وزیری سید ضیاءالدین، به کدام کابینه مشهور بود؟

- ۱) اتحاد ملی
- ۲) ائتلاف ملی
- ۳) سیاه
- ۴) ننگین

۲۱۹- آخرین برنامه عمرانی سالهای سلطنت پهلوی دوم چند ساله بود و کدام سالها را دربرمی گرفت؟

- ۱) هفت ساله - ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۵
- ۲) پنج ساله - ۱۳۲۷ تا ۱۳۴۲
- ۳) هفت ساله - ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷
- ۴) پنج ساله - ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۶

۲۲۰- جمله زیر از چه کسی است؟

«من به یک طبقه حاکم فاسد و پول پرست تعلق دارم و ایران تحت سلطه و نفوذ این گروه شانس ناچیزی برای نجات خود دارد.»

- ۱) اسدالله علم
- ۲) علی امینی
- ۳) منوچهر اقبال
- ۴) حسین علاء

۲۲۱- مدرس و مصدق بر سر کدام مسئله و در کجا رأی مشابه دادند؟

- ۱) مخالفت با اولتیماتوم روس - مجلس دوم
- ۲) مسئله نفت علیه انگلستان - مجلس چهاردهم
- ۳) تغییر پادشاهی قاجار به پهلوی - مجلس مؤسسان
- ۴) موافقت با ماموریت مورگان شوستر - مجلس سوم

- ۲۲۲- شناسایی اسرائیل (رژیم صهیونیستی) به طور دو فاکتور در زمان کدام نخست‌وزیر صورت گرفت؟
 (۱) ساعد مراغه‌ای (۲) ابراهیم حکیمی (۳) قوام السلطنه (۴) هژیر
- ۲۲۳- رهبر اکثریت مجلس چهارم شورای ملی و لیدر اقلیت مجلس پنجم، چه کسی است؟
 (۱) عماد تربتی (۲) محمد تدین
 (۳) آیت‌الله سیدحسن مدرس (۴) آیت‌الله سید حسین خوئی
- ۲۲۴- اولین اتحادیه کارگری ایران در سال ۱۲۸۰ یعنی در اوج انقلاب مشروطیت، توسط کدام نیروهای اجتماعی تأسیس گردید؟
 (۱) به‌وسیله کارگران نانوائی‌ها با حدود ۳۰۰ عضو در تهران
 (۲) به‌وسیله کارگران چاپخانه‌ها با حدود ۳۰۰ عضو در تهران
 (۳) توسط کارگران کوره‌پز خانه‌ها با حدود ۵۰۰ عضو در سراسر ایران
 (۴) توسط کارگران صنایع ماشین‌سازی با حدود ۵۰۰ عضو در سراسر ایران
- ۲۲۵- معروف‌ترین و سرشناس‌ترین شخصیت‌هایی که پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، نهضت مقاومت ملی را تأسیس کردند، چه شخصیت‌هایی هستند؟
 (۱) آیت‌الله سید محمود طالقانی - آیت‌الله سید باقر جلالی - مهدی بازرگان - آیت‌الله رضوی قمی - آیت‌الله آقا رضا زنجانی
 (۲) آیت‌الله سید باقر جلالی - آیت‌الله مهدی اصفهانی - آیت‌الله سید حمید بهبهانی - مهندس یدالله سبحانی
 (۳) سید محمود افخمی - احمد رضا جلالی - احمد رضا فیروزآبادی - حجت‌الاسلام محدث خراسانی
 (۴) مهدی بازرگان - عباس شیبانی - سید جعفر غروی - آیت‌الله ابوالفضل یزدی
- ۲۲۶- سازمان انقلابی، از کدام گروه منشعب شد؟
 (۱) سازمان پیکار برای آزادی طبقه کارگر (۲) حزب سومکا
 (۳) سازمان چریک‌های فدایی خلق (۴) حزب توده
- ۲۲۷- دکتر مصدق، تصدی پست نخست‌وزیری را مشروط به کدام اقدام پذیرفت؟
 (۱) تعطیلی مجلس شانزدهم شورای ملی
 (۲) انجام انتخابات مجلس هجدهم شورای ملی
 (۳) تصویب قرارداد سیاسی - مالی ایران با اتحاد شوروی در سال ۱۳۲۷
 (۴) تصویب قانون نحوه اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت توسط مجلس شورای ملی
- ۲۲۸- امضاکنندگان اصلی توافق ۱۹۱۹ ایران و انگلیس، چه کسانی بودند؟
 (۱) وثوق الدوله، مشیر الدوله و مشاور الممالک انصاری (۲) نصرت الدوله فیروز، مشاور الممالک و عین الدوله
 (۳) وثوق الدوله، نصرت الدوله فیروز و صارم الدوله (۴) نصرت الدوله، صارم الدوله و مشیر الدوله
- ۲۲۹- خلیل ملکی به علت کدام مسئله از حزب توده جدا شد؟
 (۱) تلاش حزب توده برای ترور محمدرضا شاه پهلوی (۲) امتیاز نفت به شوروی در ۱۳۲۳
 (۳) بحران آذربایجان و کردستان (۴) بحران ملی شدن نفت
- ۲۳۰- علت مخالفت انگلستان با سیاست‌ها و اقدامات مشروطه خواهان پس از پیروزی انقلاب مشروطه چه بود؟
 (۱) اتحاد با روسیه تزاری در ۱۹۰۷ (۲) اتحاد با فرانسه در برابر آلمان
 (۳) سیاست‌های ضد انگلیسی مشروطه‌خواهان (۴) پیروی از سیاست‌های ایالات متحده آمریکا

اندیشه‌های سیاسی غرب:

- ۲۳۱- «گلاسنوست» به کدام معنا است؟
 (۱) آزادی سیاسی
 (۲) بازسازی اقتصادی و اجتماعی
 (۳) آزادی احزاب و بازسازی اقتصادی
 (۴) بازسازی اجتماعی و فرهنگی و سپس اقتصادی
- ۲۳۲- کدام متفکر را نخستین فیلسوف سیاسی می‌دانند که دربارهٔ طبع انسان یا روان‌شناسی انسان بحث کرد و علت‌های خشونت و بی‌رحمی انسان را آشکار نمود؟
 (۱) روسو
 (۲) توماس هابز
 (۳) جرمی بنتام
 (۴) هگل
- ۲۳۳- کدام مورد، هدف اصلی اندیشه پل تیلیخ متاله پروتستان آلمانی است؟
 (۱) ایجاد سازش میان عقل و عشق
 (۲) ایجاد سازش میان علم و دین
 (۳) ایجاد سازش میان عقل و ایمان
 (۴) ایجاد سازش میان ایمان مذهبی و فرهنگ مدرن
- ۲۳۴- از نظر مونتسکیو، حکومت آریستوکراتیک چه زمانی فاسد می‌شود؟
 (۱) کارگزاران به جای اجرای قانون، خودکامگی پیشه کنند.
 (۲) در کنار آریستوکرات‌ها، روحانیون نیز ادعای داشتن امتیاز کنند.
 (۳) از آریستوکرات‌ها مالیات گرفته شود و در اختیار توده‌ها قرار گیرد.
 (۴) حکمران امتیازات متعلق به نجیب‌زادگان را در میان سایر اقشار جامعه توزیع کند.
- ۲۳۵- حکومت پادشاهی محدود، یا ترکیبی از پادشاهی، آریستوکراسی و دموکراسی به عقیده کدام متفکر بهترین شکل حکومت است؟
 (۱) دانته آلیگری
 (۲) سیسرو
 (۳) سن توماس
 (۴) سنت آگوستین
- ۲۳۶- از عقیده ژان کالوین، که حکومت زمینی یا این جهانی ابزاری آسمانی یا خدایی است، کدام مورد را می‌توان نتیجه گرفت؟
 (۱) روحانیان باید فرمانروایی کنند.
 (۲) فرمانروایان مدنی مقامی خدایی دارند.
 (۳) دولت باید زیر حاکمیت کلیسا باشد.
 (۴) حکومت باید در اختیار شورای عالی مدنی باشد.
- ۲۳۷- نظریهٔ دو شمشیر را که نمایان‌گر قدرت آسمانی یا کلیسا و قدرت زمینی یا دولت بود، کدام‌یک از آباء کلیسا ارائه داد؟
 (۱) گرگوری
 (۲) سن پل
 (۳) گلازیوس
 (۴) سنت آمبروز
- ۲۳۸- کدام مکتب فکری معتقد است که دولت نهادی اخلاقی و ذاتی خودساز است و برای رشد کامل شخصیت انسان ضروری به‌شمار می‌رود؟
 (۱) هگلیانیسم
 (۲) ایده‌الیسم فلسفی
 (۳) ایده‌الیسم سیاسی
 (۴) ناتورالیسم فلسفی
- ۲۳۹- کدام متفکر، دولت را مؤسسه‌ای اخلاقی می‌داند که غایت آن پرورش فضیلت در فرد است؟
 (۱) جرمی بنتام
 (۲) جان لاک
 (۳) جیمز میل
 (۴) جان استوارت میل
- ۲۴۰- جمله مشهور که می‌گوید «کل الهیات، انسان‌شناسی است.»، از کیست؟
 (۱) فویرباخ
 (۲) لوکاک
 (۳) کارل مانهایم
 (۴) مارکس
- ۲۴۱- به عقیده ژان ژاک روسو، در کدام دموکراسی «اطاعت از اراده عمومی به معنای اطاعت از اراده خدا است»؟
 (۱) دموکراسی ژاکوبینی (اکثریتی)
 (۲) دموکراسی توده‌ای
 (۳) لیبرال - دموکراسی
 (۴) سوسیال - دموکراسی
- ۲۴۲- چه کسی، بنیانگذار مکتب رواقی است؟
 (۱) آریستایوس
 (۲) دیوگنس
 (۳) زنو
 (۴) آرشیلوس

۲۴۳- پارمنیدس به کدام مورد معتقد بود؟

- (۱) ثبات و تغییرناپذیری، ناشی از اوهام و خطای حواس است.
- (۲) واقعیت جهان و هستی را فقط از راه عقل می‌توان فهمید.
- (۳) اندام‌های حسی می‌توانند راهنمای راستین ما باشند.
- (۴) ثبات و تغییرناپذیری، طبیعت واقعی چیزها است.

۲۴۴- کدام مورد از نظر منتسکیو، درست است؟

- (۱) در حکومت آریستوکراسی، میانه‌روی کلید ثبات است.
- (۲) در آریستوکراسی برابری مردم و اصل افتخار کلید ثبات است.
- (۳) در حکومت آریستوکراسی، پشتیبانی از اصل افتخار کلید ثبات است.
- (۴) در حکومت استبدادی و آریستوکراسی ارتش و اصل افتخار کلید ثبات است.

۲۴۵- کدام مورد، به نظر مارکوزه درباره فناوری مربوط است؟

- (۱) نسبت به فناوری موضعی خنثی دارد.
- (۲) فناوری درهم تنیده با خرد ابزاری را نکوهش می‌کند.
- (۳) فناوری انسانی بهره‌گرفته از دیالکتیک نفی را نکوهش می‌کند.
- (۴) به‌طور قطعی فناوری را در همه اشکال و صورت‌های مختلف نکوهش می‌کند.

جامعه‌شناسی سیاسی:

۲۴۶- کدام اندیشمند، گروه‌های اجتماعی را «گرم روده دولت» تلقی می‌کند؟

- (۱) گئورگی پلخانف
- (۲) توماس هابز
- (۳) هربرت مارکوزه
- (۴) ژان ژاک روسو

۲۴۷- کدام پدیده، ویژگی «نوعی» جوامع زراعی محسوب می‌شود؟

- (۱) کودتا
- (۲) اعتصابات
- (۳) جنگ داخلی
- (۴) آشوب‌های غلات

۲۴۸- بحث از گزینه در میان کدام نظریه پرداز، برجسته‌تر است؟

- (۱) پارتو
- (۲) ماکیاوول
- (۳) ماکس وبر
- (۴) کارل مارکس

۲۴۹- به زعم کدام نظریه پرداز، انقلاب محصول «توسعه نامتوازن» است؟

- (۱) امیل دورکیم
- (۲) جورج زیمل
- (۳) ساموئل هانتینگتون
- (۴) تدا اسکاچپول

۲۵۰- کدام جنبش، در زمره جنبش‌های اجتماعی کلاسیک قرار می‌گیرد؟

- (۱) زنان
- (۲) کارگران
- (۳) صلح سبز
- (۴) طرفداران محیط زیست

۲۵۱- در مکتب کارکردگرایی، قدرت عمدتاً متمرکز بر کدام نوع اهداف است؟

- (۱) جمعی
- (۲) فردی
- (۳) گروهی
- (۴) گروهی، فردی و جمعی

۲۵۲- در قالب نظریه اصالت کارکرد، کار ویژه «نیل به اهداف» به‌وسیله کدام خرده نظام انجام می‌شود؟

- (۱) ارزشی
- (۲) سیاسی
- (۳) قضایی
- (۴) اقتصادی

۲۵۳- در نزد کدام نظریه پرداز، ساختارهای اداری و سیاسی از اهمیت بیشتری برخوردارند؟

- (۱) ماکس وبر
- (۲) کارل مارکس
- (۳) امیل دورکیم
- (۴) هربرت اسپنسر

۲۵۴- به زعم پارتو، کدام مورد در حوزه «عمل عقلانی» قرار می‌گیرد؟

- (۱) مذهب
- (۲) دموکراسی
- (۳) اقتصاد
- (۴) سوسیالیسم

- ۲۵۵- نظریه پردازان «مکتب ستیز»، عمدتاً وامدار فکری چه کسی هستند؟
 (۱) کنت (۲) دورکیم (۳) زیمل (۴) شومپتر
- ۲۵۶- کدام مورد از نظر گرامشی، بستر اصلی قدرت است؟
 (۱) دولت (۲) کلیسا (۳) کارخانه‌ها (۴) جامعه مدنی
- ۲۵۷- رویکرد اولسون به جنبش‌های اجتماعی، متأثر از کدام مکتب یا رویکرد نظری است؟
 (۱) پوپولیسم (۲) جامعه‌گرایی (۳) طبقه محور (۴) انتخاب خردورزانه
- ۲۵۸- کدام مورد درباره‌ی الگوی مطلوب دموکراسی در نزد هابرماس، درست است؟
 (۱) دموکراسی خلقی (۲) دموکراسی گفتگویی
 (۳) دموکراسی اکثریتی (۴) دموکراسی لیبرال
- ۲۵۹- از دید شومپتر، ماهیت دموکراسی کدام است؟
 (۱) رقابت توده‌ای (۲) رقابت کثرت‌گرایانه
 (۳) رقابت انجمنی حزبی (۴) رقابت سیاستمداران حرفه‌ای
- ۲۶۰- جامعه انگلستان کنونی، در قالب کدام دسته از شکاف‌های اجتماعی می‌گنجد؟
 (۱) تک شکافی منقطع (۲) دو شکافی متراکم
 (۳) سه شکافی منقطع (۴) دو شکافی منقطع

تفسیر نهج البلاغه:

- ۲۶۱- کدام مورد موضوع خطبه شقشقیه است؟
 (۱) قتل عثمان و شورش‌های مردم مصر و مدینه علیه او
 (۲) شجاعت علی (ع) در میادین جنگ و سکوت او در دوران خلفا
 (۳) تشنت و تفرقه در جامعه اسلامی با دوری از قرآن و اهل بیت (ع)
 (۴) شایستگی علی (ع) به امر خلافت و مظلومیت او بعد از پیامبر (ص)
- ۲۶۲- از شارحان اهل سنت که تصادفاً با نهج البلاغه آشنا شد، سپس با مطالعه نهج البلاغه آن را بسان رزمگاهی یافت که پرچمدار پیروز آن علی بن ابی طالب (ع) است؟
 (۱) صبحی صالح (۲) ابن ابی الحدید
 (۳) شیخ محمد عبده (۴) شهاب‌الدین آلوسی
- ۲۶۳- از آثار سید رضی که در مقدمه نهج البلاغه به آن اشاره شده، کدام مورد است؟
 (۱) خصائص الاثمه (۲) معانی القرآن
 (۳) حقایق التأویل (۴) مجازات آثار النبویه
- ۲۶۴- کدام مورد مقصود از علم مأثور، در عبارت «أرسلة بالدين المشهور و العلم المأثور» است؟
 (۱) علم الهی رسول الله (ص) (۲) سنت رسول الله (ص)
 (۳) قرآن کریم (۴) معجزات
- ۲۶۵- تعبیر «بُعْدُ الْهَمِّمْ وَ غُوصُ الْفِطْنِ» در خطبه یک، عجز و ناتوانی انسان را از کدام مورد برملا می‌کند؟
 (۱) حمد و شکر الهی (۲) درک گنه ذات الهی
 (۳) شمارش نعمت‌های مادی (۴) شمارش نعمت‌های معنوی

- ۲۶۶- از نظر آیت‌الله مکارم، حضرت آدم علیه‌السلام در چه بهشتی ساکن بوده است؟
 (۱) مثالی (۲) موعود (۳) دنیا (۴) ماقبل دنیا
- ۲۶۷- واژه «حائک» در عبارت «حائک بن حائک» به کدام معنا است؟
 (۱) بی‌پروا در انجام گناهان (۲) متظاهر و ریاکار
 (۳) منافق چرب زبان (۴) دروغگو بر خدا و رسول
- ۲۶۸- واژه «ثم» در عبارت «أَنْشَأَ الْخَلْقَ إِِنْشَاءً ... ثُمَّ أَنْشَأَ سُبْحَانَهُ فَتَقَّ الْأَجْوَاءَ» به کدام معنا است؟
 (۱) ترتیب بیانی (۲) ترتیب زمانی (۳) ترتیب مکانی (۴) ترتیب تکوینی
- ۲۶۹- در عبارت «يَزْعَمُ أَنَّهُ قَدْ بَايَعَ بَيْتَهُ وَ لَمْ يُبَايِعْ بِقَلْبِهِ»، حضرت امیر(ع) به چه کسی اشاره می‌کند؟
 (۱) طلحه (۲) زبیر
 (۳) عبدالله بن زبیر (۴) سعد بن ابی وقاص
- ۲۷۰- در عبارت «بنا اهتديتم في الظلماء و تسنمتم العليا» (ط ع) معنای لغوی «تسنمتم» کدام است؟
 (۱) پیمودن پله‌های ترقی (۲) بالا رفتن از دامنه کوه
 (۳) سوار شدن بر کوهان شتر (۴) متخلق شدن به صفات پسندیده
- ۲۷۱- از نظر ابن ابی‌الحدید صدور خطبه دوم که امام علیه‌السلام در آن به ایمان به خدا، نبوت و احوال عصر جاهلیت و ... اشاره می‌کنند، متناسب با چه زمانی در دوره خلافت امام علی (ع) است؟
 (۱) بعد از جنگ نهروان (۲) بعد از انتخاب امام به خلافت
 (۳) بعد از شکستن بیعت از طرف طلحه و زبیر (۴) بعد از جنگ صفین که مردم فریب شامیان را خوردند.
- ۲۷۲- مراد از «فصغا رجل منهم لضغنه» در خطبه سوم نهج‌البلاغه کدام یک از افراد است؟
 (۱) زبیر بن عوام به دلیل فتنه‌انگیزی پسرش
 (۲) عثمان بن عفان به دلیل گرایش به بنی‌امیه
 (۳) عبدالرحمن بن عوف به خاطر نسبتش با عثمان
 (۴) سعد بن ابی وقاص به دلیل وابستگی به بنی‌امیه از طرف مادر
- ۲۷۳- در خطبه «زرعوا الفجور و سقوه الغرور و حصدوا الثبور»، کدام مورد در شمار کسانی نیستند که با این عبارت به آن‌ها اشاره شده است؟
 (۱) مردمان دوران جاهلیت (۲) مخالفان امام علی (ع)
 (۳) اصحاب معاویه (۴) اهل خوارج
- ۲۷۴- کدام یک از مثل‌ها بر غافلگیر شدن دلالت دارد؟
 (۱) ترسل فی غیر سدد
 (۲) ردوا الحجر من حیث جاء
 (۳) الضبع تنام علی طول اللدم حتی یصل الیها طالبها
 (۴) تمید باهلها میدان السفینة تقصفها العواصف فی لجج البحار
- ۲۷۵- کدام عبارت بر این دلالت دارد که خلیفه سوم سابقه زهد خود را از بین برد؟
 (۱) انتکت فتله (۲) نافجأ حضنیه (۳) کبت به بطنته (۴) اجهز علیه عمله

علوم قرآن:

۲۷۶- به کدام مورد «آیات مستثنیات» گفته می‌شود؟

- (۱) مجموعه آیات مقید و مخصّص
- (۲) آیاتی که فهم آن در اختیار بشر عادی نیست.
- (۳) آیاتی که مشتمل بر یکی از ادات استثناء است.
- (۴) آیاتی که هم‌زمان با سوره‌ای که در آن قرار گرفته، نازل نشده است.

۲۷۷- صحابه و تابعان، واژه نسخ را در کدام معنا استعمال می‌کردند؟

- (۱) ازاله
- (۲) نقل و تحویل
- (۳) استکتاب
- (۴) قلب الماهیه

۲۷۸- برخی با تمسک به آیات شریفه «نزل به الروح الامین. علی قلبک لتکون من المنذرين»، به کدام نتیجه رسیده‌اند؟

- (۱) معنای قرآن از خدا است.
- (۲) معنای قرآن از جبرئیل و لفظ آن از پیامبر است.
- (۳) لفظ قرآن از جبرئیل است.
- (۴) لفظ و معنای قرآن از خدا است.

۲۷۹- در آیه شریفه «ان هذا لهو القصص الحق»، کدام کلمه دلالت بر حصر دارد؟

- (۱) ان
- (۲) لام مزحلقه
- (۳) ضمیر فصل
- (۴) مقدم داشتن معمول

۲۸۰- عبارت «لا یحلّ القول فی اسباب نزول الکتاب الا بالروایة و السماع ممن شاهدوا التنزیل»، از چه کسی است؟

- (۱) بخاری
- (۲) مدینی
- (۳) سیوطی
- (۴) واحدی

۲۸۱- نوع مجاز در آیه شریفه «ما ان مفاطحه لتنوء بالعصبة»، چگونه است؟

- (۱) از نوع قلب اسناد
- (۲) نامیدن شیء به اسم ما کان
- (۳) از نوع اطلاق مصدر بر مفعول
- (۴) نامیدن شیء به نام ضد آن

۲۸۲- حصر در آیه شریفه «قل لا اجد فیما اوحی الی محرماً علی طاعم یطعمه الا ان یكون متیة...»، از کدام نوع است؟

- (۱) قلب
- (۲) مجازی
- (۳) تعیین
- (۴) حقیقی

۲۸۳- سیوطی مقصود از تعبیر «مثله معه» را در روایت «الا انی اوتیت القرآن و مثله معه»، را چه چیزی دانسته است؟

- (۱) سنت
- (۲) تفسیر
- (۳) تأویل
- (۴) حکمت

۲۸۴- الف و لام در آیه شریفه: «تیناهم الکتاب و الحکم و النبوه»، به کدام معنا است؟

- (۱) استغراق
- (۲) عهد ذهنی
- (۳) تعریف جنس
- (۴) عهد ذکری

۲۸۵- کدام سبب از اسباب کنایه درباره عبارت «لبس ما کانوا یفعلون»، درست است؟

- (۱) قصد بلاغت
- (۲) قصد اختصار
- (۳) توجه به عظمت کار
- (۴) توجه به عاقبت کار

۲۸۶- اسباب اجمال در آیه «الیه یصعد الکلم الطیب و العمل الصالح یرفعه». کدام است؟

- (۱) اختلاف در مرجع ضمیر در یرفع
(۲) اختلاف در مرجع ضمیر در الیه
(۳) ذکر نشدن فاعل در یصعد
(۴) اجمال در معنای الکلم الطیب

۲۸۷- مشهورترین نوع نسخ در قرآن کریم، کدام است؟

- (۱) نسخ قرآن با سنت
(۲) تلاوت و ابقاء حکم
(۳) نسخ سنت با قرآن
(۴) حکم و ابقاء تلاوت

۲۸۸- نوع استعاره در آیه شریفه: «اولئک الذین اشتروا الضلالة بالهدی فَمَا رَیْتُمْ تِجَارَتِهِمْ؟» کدام است؟

- (۱) مَکْنِیَّه؛ مُطْلَقَه
(۲) تصریحیه؛ مُجَرَّدَه
(۳) مُصْرَحَه؛ مُرْشَحَه
(۴) تخیلیه؛ مُکَمَّلَه

۲۸۹- حرف «ان» در آیه شریفه: «إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ» و «و» در آیه کریمه «لئن أَكَلَتِ الذُّبَابُ وَ نَحْنُ عَصَبَةٌ» به

- کدام معنا است؟
(۱) شرطیه؛ حالیه
(۲) نافی؛ عاطفه
(۳) مُخَفَّفَه؛ مَعِیَه
(۴) استثنائیه؛ اعتراضیه

۲۹۰- اگر واو در آیه شریفه: «و الراسخون فی العلم یقولون» عاطفه باشد، نقش اعرابی «یقولون» کدام است؟

- (۱) خبر
(۲) حال
(۳) صفت
(۴) استینافیه

ادبیات عرب:

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشکیل (۲۹۱ و ۲۹۲)

۲۹۱- عین الخطأ:

- (۱) إِنَّ هَذَا الْمَالَ لَيْسَ لِي وَ لَا لَكَ،
(۲) وَ إِنَّمَا هُوَ فِيَّ لِلْمُسْلِمِينَ وَ جَلْبُ أَسْيَافِهِمْ،
(۳) فَإِنَّ شَرَكْتَهُمْ فِي حَرْبِهِمْ كَانَ لَكَ مِثْلَ حَظِّهِمْ،
(۴) وَ إِلَّا فَجَنَاءُ أَيْدِيهِمْ لَا تَكُونُ لِغَيْرِ أَفْوَاهِهِمْ!

۲۹۲- عین الخطأ:

- (۱) فَأَمَّا تَأْوِيلُ الْقُرْآنِ وَ حِفْظُ مُشْكِلِهِ وَ مُتَشَابِهِهِ،
(۲) وَ الْمَعْرِفَةُ بِاخْتِلَافِ فُقَهَاءِ الْأَمْصَارِ فَكَانَ مِنْ ابْنِ الْعَمِيدِ فِي أَرْفَعِ دَرَجَةٍ،
(۳) وَ أَعْلَى رُتْبَةٍ، ثُمَّ إِذَا تَرَكَ هَذِهِ الْعُلُومَ،
(۴) وَ أَخَذَ فِي الْهِنْدَسَةِ وَ التَّعَالِيمِ فَلَمْ يَكُنْ يُدَانِيهِ فِيهَا أَحَدًا!

■ ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٢٩٣ و ٢٩٤)

٢٩٣- « هي الدنيا تقول بملء فيها حذار حذار من بطشي و فتكى! »:

- (١) الدنيا: مفرد مؤنث - مشتق و اسم تفضيل - معرب - مقصور - ممنوع من الصرف / مبتدأ و مرفوع بضمة مقدرة، و الجملة اسمية و خبر و في محل رفع
- (٢) حذار: اسم فعل قياسي على وزن الماضي - غير متصرف - مبني / اسم فعل و فاعله الضمير المستتر، و « حذار » الثانية من باب التوكيد اللفظي
- (٣) هي: اسم غير متصرف - ضمير منفصل مرفوع - معرفة - مبني على الفتح / ضمير قصة أو شأن، و مرفوع محلاً على الابتداء، و خبره « الدنيا » و الجملة اسمية
- (٤) فتك: جامد و مصدر - صحيح الآخر - منصرف / معطوف و مجرور بكسرة مقدرة بالتبعية للمعطوف عليه، و ضمير الياء منصوب محلاً على أنه مفعول به لشبه الفعل « فتك »

٢٩٤- « ليتك بين زميلاتك ناجحة! »:

- (١) بين: ظرف أو مفعول فيه، و متعلقه شبه فعل « ناجحة » الحال المفردة
- (٢) ناجحة: حال مفردة لعامل معنوي، جاز ذلك لوجود الظرف « بين »
- (٣) زميلات: جمع سالم للمؤنث و صفة مشبهة و هو فعيل بمعنى مفعول، و مضاف إليه
- (٤) ليت: حرف ترج و من النواسخ، اسمه ضمير الكاف و خبره محذوف تقديره « تكونين »

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٢٩٥-٢٩٨)

٢٩٥- عَيْنُ مَا يَجِبُ الْإِحَاقَ نُونُ الْوَقَايَةِ فِي جَمِيعِهَا:

- (١) إنهما لم يزوراني / إنكم لن تزوروني / إنهم ما زاروني!
  - (٢) هما يكاتبانني / هو كان يسأل عني / أنت تكاتبينني!
  - (٣) حضر الطلبة ماعداني / أتركني و شأني / أترافقونني أنتم!
  - (٤) ما أحوجني إليك / إنني ناجح في حياتي / ليتني كنت معكم!
- ٢٩٦- « فكيف إذا مررتُ بدار قوم و جيران لنا كانوا كرام! ». عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ فِعْلِ « كَانِ »!
- (١) زائدة، و « كرام » نعت للجيران!
  - (٢) ناقصة، و قد حذف خبرها!
  - (٣) تامة و لا تحتاج إلى خبر!
  - (٤) ناقصة و خبرها « كرام »!

۲۹۷- عین الصحيح في النعت السببي:

- (۱) حضر عندنا الضيف المهذب أخته!
 (۲) شاهدتُ الأولاد الناشطة أخواتهم!
 (۳) دخل الغرفة الضيفان الكريمان أبواهما!
 (۴) اشتركت في المباراة اللاعبة المحنكة مدرّيها!

۲۹۸- عین ما لا يمكن أن يكون من باب الاختصاص:

- (۱) بك الله نرجو الفضل و الكرم!
 (۲) إني أيها الجندي فداء لعقيدتي!
 (۳) بهم طلاب العلم يتقدم الوطن!
 (۴) نحن أنصار الحق لا نقول إلا الصدق!

■ ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعريب بالنظر إلى قواعد اللغة (۲۹۹-۳۰۱)

۲۹۹- « كُنْ أَنَسٌ مَا تَكُونُ بِالدُّنْيَا أَحْذَرُ مَا تَكُونُ مِنْهَا، فَإِنَّ صَاحِبَهَا كُلَّمَا أَظْمَأَنَّ فِيهَا إِلَى سُرُورِ أَشْخَصْتَهُ عَنْهُ إِلَى مَحْذُورٍ، أَوْ إِلَى إِبْنِاسٍ أَزَالَتْهُ عَنْهُ إِلَى إِبْحَاشٍ! »:

- (۱) همان موقع که انس بیشتری به دنیا گرفته‌ای بیش از پیش از آن حذر کن، چه صاحب دنیا هرچه به خوشی و سرور بیشتر مطمئن شود بیشتر بسمت تلخکامی رانده می‌شود، و هرگاه به خوشی دنیا بیشتر اطمینان یابد، بیش از پیش بسمت وحشت و هراس رانده می‌شود!
 (۲) وقتی به دنیا بیشتر انس می‌گیری، بیشتر از آن حذر کن، زیرا اهل دنیا همان موقع که سخت به انس و خوشی دنیا اطمینان یافته‌اند همان موقع بسمت محذورات و مشکلات رانده می‌شوند، و همان وقت که به خوشی دنیا اطمینان یافته‌اند بطرف وحشت کشانده می‌شوند!
 (۳) آن وقت که به دنیا سخت دل‌بسته‌ای از آن بیشتر حذر کن، چه دل‌بسته به دنیا هرچه بیشتر به سرور و خوشی اطمینان یابد بیشتر بطرف مشکلات برده می‌شود، و هرچه به خوشی آن بیشتر تکیه کند بیشتر او را بسمت وحشت و هراس می‌برد!
 (۴) آنگاه که به دنیا بیشتر انس گرفته‌ای بیشتر از آن برحذر باش، زیرا دنیادار هرگاه در آن به خوشی و سروری مطمئن شود او را بسمت تلخکامی می‌برد، و هرگاه به انس گرفتن بدان اطمینان یابد او را بطرف وحشت و هراس می‌کشاند!

٣٠٠ - « بهمة هذا السلطان الجديد قد اكتسبت الأمور كل هدوء و انتظام لم يسبق فأزيلت المشاكل و أخدمت الثورات! »:

- (١) به همت پادشاهی جدید تمام امور آرامش و نظمى بی سابقه کسب کردند، پس مشکلات تمام شد و شورشها به ثمر نرسید!
- (٢) با اهتمام این سلطان جدید امور آرامش تمام و نظمى بی سابقه کسب کرد، پس مشکلات از بین رفت و شورشها خاموش شد!
- (٣) با تلاش پادشاه جدید امور مملکت به آرامش و ثباتى بی نظیر رسید، بنابراین مشکلات پایان یافت و شعله انقلابها خاموش شد!
- (٤) با کوشش این سلطان جدید تمامی امور به آرامش و نظم کم سابقه دست یافتند، پس مشکلات محو شد و انقلابها پایان یافت!

٣٠١ - « مردی از خواص خویش را بسوی او فرستاد تا نسبت به آنچه دیده بود آگاهش کند! »:

- (١) أرسل إليه رجلاً من بطانته يُعلمه ما لقيه!
- (٢) بعث إليه برجل من خواصه ليعلمه ما رآه!
- (٣) بعث له الرجل من خواصه حتى يخبره بما يلقاه!
- (٤) أوفد له الرجل الذي من بطانته يخبره بكل ما يراه!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٣٠٢-٣٠٥)

٣٠٢ - عین ما ليس فيه من المحسنات المعنوية:

- (١) ﴿ الرحمن على العرش استوى ﴾
  - (٢) ﴿ و جزاء سيئة سيئة مثلها ﴾
  - (٣) ﴿ و ما تنقم منا إلا أن آمنا بآيات ربنا ﴾
  - (٤) ﴿ يس و القرآن الحكيم؛ إنك لمن المرسلين ﴾
- ٣٠٣ - « إذا نزل السماء بأرض قوم رعيناه و إن كانوا غضاباً! ». عین الصحيح عن ضمير الهاء في « رعيناه »:
- (١) كناية و مجاز
  - (٢) تشبيه و حقيقة
  - (٣) استخدام و مجاز
  - (٤) استخدام و حقيقة
- ٣٠٤ - « رَحَلُوا و لست مسائلاً عن دارهم أنا باخغ نفسي على آثارهم! ». عین الصحيح عن المصراع الثاني:
- (١) تضمين من الأدب الجاهلي!
  - (٢) اقتباس من القرآن الكريم
  - (٣) تلميح إلى قصة تاريخية
  - (٤) اقتباس من الحديث

٣٠٥ - عین الخطأ في غرض التشبيه:

- (١) ما قوبلت عيناه إلا ظننتا
- (٢) أرى كل ذي جود إليك مصيره
- (٣) لا تحسبوا أن رقصي بينكم فرحاً
- (٤) أصبحت من ليلى الغداة كقابض
- تحت الدجى ناز الفريق حولاً! (مقدار حال المشبه به)
- كأنك بحر و الملوک كواكبه! (بيان حال المشبه)
- فالتيز يرقص مذبوخاً من الألم! (بيان إمكان المشبه)
- على الماء خائنه فروج الأصابع! (تقرير حال المشبه)

